

Regeringens skrivelse

2001/02:105

Redogörelse för det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens ministerråd första halvåret 2001

Skr.
2001/02:105

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 28 februari 2002

Ingela Thalén

Anna Lindh
(Utrikesdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

Skrivelsen innehåller en kortfattad redogörelse för det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens ministerråd 2001. I skrivelsen beskrivs hur ordförandeskapet har förberetts inom Regeringskansliet, hur det genomförts, vilka resultat som uppnåtts samt en kostnadsredogörelse.

1	Sammanfattning	4
2	Inledning	5
3	Förberedelsearbetet	5
3.1	Organisation	6
3.2	Utbildningsinsatser	7
3.3	Tillsättning av arbetsgruppsordförande	8
4	Arbetsprogrammet	8
4.1	Ordförandeprogrammet	8
4.2	Mötesdagordningar	9
4.3	Möteskalendariet	9
5	Ordförandeskapets resultat	10
5.1	En utvidgad union	11
5.1.1	Förhandlingarnas form och förutsättningar	11
5.1.2	Öppning av förhandlingskapitel	12
5.1.3	Provisorisk stängning av förhandlingskapitel	12
5.1.4	Framsteg på andra områden	13
5.1.5	Antagande av riktlinjer för det vidare arbetet inklusive tidtabell	13
5.2	Full sysselsättning och hög tillväxt i en konkurrenskraftig union	14
5.2.1	Lissabonprocessen	14
5.2.2	Europeiska rådets möte i Stockholm	15
5.2.3	Inre marknads- och ekonomiska frågor	15
5.2.4	Sysselsättnings- och sociala frågor	17
5.2.5	Övriga framsteg	18
5.3	En union för hållbar utveckling	18
5.3.1	En strategi för hållbar utveckling	18
5.3.2	Sjätte miljöhandlingsprogrammet	20
5.3.3	Jordbruks- och fiskeripolitiken	21
5.4	En union nära medborgarna	21
5.4.1	Jämställdhet	22
5.4.2	Folkhälsa	22
5.4.3	Säkra livsmedel	22
5.4.4	Kultur	23
5.4.5	Ungdomsfrågor	23
5.5	Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa	23
5.5.1	Kriminalpolitiskt samarbete	24
5.5.2	Civilrättsligt samarbete	25
5.5.3	Asyl- och migrationspolitik	26
5.5.4	Schengensamarbetet	26
5.6	En solidarisk och internationellt aktiv union	27
5.6.1	Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken	27
5.6.2	Mänskliga rättigheter	29
5.6.3	Europeisk säkerhets- och försvarspolitik (ESFP)	29
5.6.4	Yttre handelsförbindelser	30
5.6.5	Utvecklingssamarbete	31
5.7	En öppen, modern och effektiv union	31
5.7.1	Öppenhet	31
5.7.2	EU:s framtid	32
5.7.3	Modernisering av EU:s institutioner	32
5.7.4	Effektiv användning av EU:s budgetmedel	33

6	<i>Europaparlamentet</i>	33
6.1	Arbetet inför ordförandeskapet	33
6.2	Arbetet under ordförandeskapet	34
6.3	Framträdanden på politisk nivå i Europaparlamentet under våren 2001	35
7	<i>Mötesverksamheten i Sverige</i>	35
7.1	Förberedelser och genomförande av mötena	36
7.2	Samarbetspartner	36
7.3	Ekonomisk översikt	37
7.4	Miljöaspekter	37
7.5	Tolkfrågor vid informella möten	37
7.6	Gåvor	38
8	<i>Press-, informations- och kulturverksamheten</i>	38
8.1	Aktiviteter före ordförandeskapet	39
8.2	Ordförandeskapets webbplats	40
8.3	Aktiviteter under ordförandeskapshalvåret	40
8.4	Mediekontakter och mediaservice	41
9	<i>Kostnadsredogörelse</i>	42
9.1	Principer för fördelningen av de extra medel som tillfördes	43
9.2	Uppföljning och prognos	43
9.3	Ansvars- och arbetsfördelning	43
Bilaga 1	Svenska ministrars framträdanden i Europaparlamentets plenum januari till juli 2001	45
Bilaga 2	Svenska ministrars framträdanden i utskotten i Europaparlamentet från november 2000 till juli 2001	51
Bilaga 3	Officiellt kalendarium över möten i Sverige under ordförandeskapet i EU första halvåret 2001	57
Utdrag ur protokoll	vid regeringssammanträde den 28 februari 2001	60

1 Sammanfattning

Ordförandeskapet i Europeiska unionens ministerråd under de första sex månaderna 2001 innebar en ny uppgift för Sverige såsom medlem i unionen. Förberedelsearbetet och genomförandet av ordförandeskapet var en stor utmaning för regeringen och Regeringskansliet.

Förberedelserna inleddes i större omfattning under 1998 med att anpassa Regeringskansliets och Brysselrepresentationens organisation till ordförandeskapets krav samt med att klarlägga de frågor som skulle behandlas och prioriteras under ordförandeskapsperioden. Arbetet präglades av stor öppenhet gentemot berörda aktörer i Sverige och EU. Ett arbetsprogram formulerades, i ljuset av att en stor del av agendan ärvs från föregående ordförandeskap, där tre huvudprioriteringar pekades ut: utvidgning, sysselsättning och miljö.

Framgångar uppnåddes inom alla dessa tre områden. Avseende utvidgningen togs, i samband med Europeiska rådets möte i Göteborg, konkreta beslut om tidtabellen. Tillsammans med de framsteg som uppnåddes under förhandlingarna, innebar detta ett genombrott i utvidgningsprocessen.

På sysselsättningsområdet fördes den s.k. Lissabonprocessen vidare, under Europeiska rådets möte i Stockholm, och fyra nya områden lades till agendan: Europas demografiska utmaning, bioteknikens betydelse för tillväxt och sysselsättning, miljöaspekter och begreppet hållbar utveckling samt frågan om kandidatländernas medverkan i Lissabonagendans mål och mekanismer.

I Göteborg antogs strategin för hållbar utveckling, vilket innebär att Lissabonprocessen, som tidigare endast fokuserat på ekonomiska reformer och sysselsättnings- och sociala åtgärder, kompletterades med en miljödimension. Vidare nåddes en gemensam ståndpunkt om det sjätte miljöhandlingsprogrammet med riktlinjer för EU:s miljöarbete för de kommande tio åren.

På det utrikespolitiska området stärktes unionens profil genom ett samfällt och flexibelt agerande, t.ex. i Makedonien. Goda framsteg gjordes bl.a. avseende unionens konfliktförebyggande kapacitet. För de minst utvecklade länderna var beslutet om att bevilja tull- och kvotfri import av alla produkter, med undantag för vapen och ammunition (det s.k. Everything But Arms-beslutet), av stor betydelse.

Debatten om EU:s framtid lanserades tillsammans med det följande belgiska ordförandeskapet, kommissionen och Europaparlamentet. En ordförandeskapsrapport om debatten lämnades till Europeiska rådets möte i Göteborg.

Framsteg gjordes under ordförandeskapsperioden även inom ett flertal andra områden. Ett stort antal rättsakter antogs och många lagstiftningsärenden fördes fram till gemensam ståndpunkt eller politisk överenskommelse. Fler medbeslutandeärenden avslutades än under något tidigare ordförandeskap. Beslutet om öppenhetsförordningen innebar ett stort steg framåt för medborgarnas tillgång till handlingar och dokument

hos EU:s institutioner. Såväl handlingar som upprättats inom institutionerna som inkommande handlingar omfattades av regleringen, även s.k. känsliga dokumenten, dock med vissa särregler.

Målstyrd verksamhet, tydliga prioriteringar samt tonvikt på effektiv samordning, bidrog till framgångarna under ordförandeskapet. Av betydelse var ett nära samarbete i rådsstrukturen mellan de svenska ordförandena i rådet, coreper och rådsarbetsgrupper.

Kostnaderna för ordförandeskapet har rymts inom anslagna budgetramar.

Värdefulla erfarenheter har vunnits inför Sveriges fortsatta EU-arbete. Målformulering, tydliga prioriteringar, allianser med andra medlemsländer, effektiv intern samordning samt kontinuerliga kontakter med EU-institutionerna bidrog till att framgångar kunde uppnås inom de olika politikområdena.

Nedanstående redogörelse utgör inte en fullständig redovisning av ordförandeskapet. Urvalet har begränsats till de viktigaste resultaten och aspekterna. Den del av skrivelsen som redogör för ordförandeskapets resultat följer samma struktur som det svenska ordförandeprogrammet.

2 Inledning

Som sista medlemsstat av de tre som inträdde i unionen 1995, innehade Sverige ordförandeskapet i EU:s ministerråd under det första halvåret 2001. Ordförandeskapet är ett fördragsreglerat åtagande. Det roterar mellan medlemsstaterna i en av rådet fastställd turordning. I korthet innebär ordförandeskapet att under 6 månader leda arbetet i ministerrådet, som möts i 16 olika konstellationer, liksom i alla dess beredningsorgan, samt att representera rådet gentemot övriga EU-institutioner, internationella organisationer samt länder utanför EU.

3 Förberedelsearbetet

Inom Regeringskansliet inleddes ordförandeskapsförberedelserna i större omfattning under 1998. Utgångspunkten var att såväl förberedelsearbetet som genomförandet av ordförandeskapet i största mån skulle bedrivas inom ramen för Regeringskansliets ordinarie organisations- och beredningsformer. Det överordnade samordningsansvaret lades hos Statsrådsberedningen.

Ett viktigt led i förberedelsearbetet var ett intensifierat besöksutbyte på såväl politisk nivå som tjänstemannanivå med Europaparlamentet, kommissionen, rådssekretariatet samt övriga medlemsstater. Syftet var att insamla erfarenheter om de praktiska utmaningar som ordförandeskapet skulle föra med sig samt att ta reda på vilka frågeställningar som Sverige kunde förväntas få hantera under det första halvåret 2001. Besöksutbytet bidrog även till att finna effektiva samarbetsformer mellan Sverige som ordförandeland och institutionerna i Bryssel.

Inför ordförandeskapet genomfördes även vissa tidsbegränsade personalförstärkningar inom Regeringskansliet för att hantera den extra arbetsbelastningen. Förstärkningarna skedde huvudsakligen i linjeorganisationen. På IT-området skedde en omfattande uppgradering av tekniska system för att hantera de ökade krav på tillförlitliga kommunikationer som ordförandeskapet ställde. En ökning med ca 200 kontorsarbetsplatser innebar att tillfälliga lokalförhyrningar fick göras. Även viss anpassning av konferenslokaler inom Regeringskansliet fick göras för att inrymma bl.a. tolkningsfaciliteter.

3.1 Organisation

Det överordnade ansvaret för samordningen av förberedelserna och genomförandet av ordförandeskapet lades på Statsrådsberedningen. Med bistånd från Utrikesdepartementets EU-enhet inleddes på ett tidigt stadium arbetet med att bl.a. utarbeta arbetsprogrammet samt att ange de politiska prioriteringarna inför ordförandeskapsperioden. I detta arbete medverkade hela Regeringskansliet och en särskild interdepartemental arbetsgrupp inrättades. För att underlätta det praktiska arbetet med de prioriterade frågorna utsåg Statsrådsberedningen ett antal ansvariga nyckelpersoner för sakområdena utvidgning, sysselsättning, miljö samt Ryssland.

Ordförandeskapsrelaterade frågor behandlades regelbundet i statssekreterarkretsen.

Den s.k. fredagsgruppen, med representanter på såväl politisk nivå som högre tjänstemannanivå från Regeringskansliet och Brysselrepresentationen, utgjorde den centrala samordningen under ordförandeskapet. Gruppen möttes i princip varje fredag under Statsrådsberedningens ledning.

För att underlätta den dagliga samordningen inom Regeringskansliet samt samordningen mellan Stockholm och Brysselrepresentationen under själva ordförandeskapsperioden, upprättades ytterligare en samordningsfunktion under Statsrådsberedningens ledning. Uppgiften var att tillförsäkra att ordförandeskapet "talade med en röst", besvara hastigt uppkomna frågor samt att i tid identifiera eventuella problem på dagordningarna. Detta innebar dels kontinuerliga morgonmöten mellan företrädare för berörda fackdepartement och Statsrådsberedningen samt via videolänk med Brysselrepresentationen, dels en kontinuerlig bevakning av den ordförandeskapsrelaterade rapporteringen.

Inför Europeiska rådets möte i Stockholm vars dagordning – den s.k. Lissabonagendan - täckte områden som berörde ett flertal departement, upprättades en särskild interdepartemental organisation. Denna ansvarade för förberedelserna samt genomförandet av mötets sakliga innehåll. En motsvarande organisation bildades för förberedelsearbetet med den strategi för hållbar utveckling som skulle antas vid toppmötet i Göteborg.

Ett särskilt sekretariat, 2001-sekretariatet, inrättades i februari 1999 placerat i Utrikesdepartementet, men för Regeringskansliet gemensamma uppgifter. Sekretariatets huvudsakliga uppgift var att ansvara för de praktiska arrangemangen i samband med den officiella mötesverk-

samheten i Sverige (se även kapitel 7), samordning av möteskalendariet samt bemanningen av ordförandeposter i rådets arbetsgrupper. Arbetet genomfördes i nära samråd med Statsrådsberedningen samt övriga centrala aktörer; UD:s EU-enhet, UD:s press-, informations- och kultur-enhet (UD PIK), UD:s protokoll, Regeringskansliets förvaltningsavdelning samt Brysselrepresentationen. Sekretariatet avvecklades den 30 november 2001.

Från och med 1996 inriktades Forum Europas verksamhet på kompetensutvecklingsinsatser för Regeringskansliet och de statliga myndigheterna, i syfte att bidra till ett effektivt och professionellt ordförandeskap. Planeringsarbetet, som skedde i samarbete med övriga berörda aktörer, inleddes 1996 och de direkta utbildningsinsatserna påbörjades 1998.

Uppdraget att samordna Regeringskansliets press-, informations- och kulturaktiviteter inför och under det svenska ordförandeskapet lades på UD-PIK. Målet var att medverka till att öka kunskaperna om och intresset för ordförandeskapet och EU-frågorna med hjälp av öppen och lättillgänglig information (se även kapitel 8).

Ordförandeskapet innebar ett omfattande arbete över departementsgränserna, ofta under stark tidspress, vilket ställde särskilda krav på effektiv samordning.

3.2 Utbildningsinsatser

Ett omfattande utbildningsprogram genomfördes i Forum Europas regi inför ordförandeskapet. Insatserna inleddes 1998 och de prioriterade målgrupperna var blivande arbetsgruppsordförande, enhetschefer, anställda vid EU-representationen i Bryssel samt press- och informationsansvariga. Vidare genomfördes skraddarsydda seminarier med statsråd och politiska tjänstemän. Utbildningsinsatserna föregicks av ett analysarbete i syfte att fastställa kompetensbehoven för de olika målgrupperna: språkutbildning, grundläggande EU-kompetens, ordförandeskapets roll.

Vidare erbjöds vissa tjänstemän i Regeringskansliet korttids-tjänstgöringar vid representationen i Bryssel samt besök i tidigare ordförandeländer för erfarenhetsutbyte.

Ett särskilt utbildningsprogram, som omfattade bl.a. förhandlingsspel, genomfördes för alla blivande rådsarbetsgruppsordförande.

För ett effektivt agerande inom EU krävs kontinuerliga utbildningsinsatser inom Regeringskansliet. Ordförandeskapet gav värdefulla erfarenheter, som framdeles kommer att bidra till att kommande utbildningsprogram för Regeringskansliets tjänstemän bättre kan behovsanpassas.

3.3 Tillsättning av arbetsgruppsordförande

En väsentlig uppgift för ordförandeskapet är att leda arbetet i ministerrådets arbetsgrupper och kommittéer, där de olika sakfrågorna förbereds på tjänstemannanivå.

Arbetet med att tillsätta de svenska arbetsgruppsordförandena inleddes på allvar 1997 med en genomgång av vilka rådsarbetsgrupper respektive departement hade ansvar för. Nomineringsprocessen inleddes 1999 med utgångspunkt i riktlinjer från Statsrådsberedningen. Dessa baserades bl.a. på en analys av varje rådsarbetsgrupps dagordning och mötesfrekvens samt tänkbara kandidaters kompetensprofil (språkkunskaper, EU-erfarenhet, förhandlingsteknik samt personliga egenskaper).

Totalt utsågs 315 ordföranden till 304 arbetsgrupper samt kommittéer under rådet. För att främja en effektiv personalplanering hade vissa grupper två eller tre ordföranden och ett antal grupper hade samma ordförande. Andelen män av alla ordföranden var 62 % och andelen kvinnor 38 %.

4 Arbetsprogrammet

Varje ordförandeskap skall, före ordförandeskapsperioden, presentera ett detaljerat arbetsprogram för arbetet i rådet. Arbetsprogrammet består av dels en avsiktsförklaring, "ordförandeprogrammet", som anger vilka frågor på EU:s dagordning som ordförandeskapet avser att ägna särskild uppmärksamhet åt, dels preliminära dagordningar för de ordinarie rådsmötena samt ett möteskalendarium för de möten i ministerrådet och vissa av dess beredningsorgan på hög nivå, som skall genomföras under ordförandeskapshalvåret.

4.1 Ordförandeprogrammet

Arbetet med det svenska ordförandeprogrammet inleddes under våren 1998 genom en inventering av de politikområden och frågeställningar, som bedömdes kunna bli aktuella under ordförandeskapet.

Den svenska öppenhetspolicyn kom att speglas i arbetet med att formulera ordförandeprogrammet. I april 1999 informerade vice statsministern riksdagen i plenum om förberedelserna inför Sveriges ordförandeskap. Partiledaröverläggningar fördes vid ett flertal tillfällen om såväl ordförandeprogrammet som de allmänna förberedelserna. Kontinuerliga diskussioner fördes med EU-nämnden om innehållet. Programutkast – det första i februari 2000 – publicerades på Internet och översattes dessutom till engelska och franska. Dessa versioner överlämnades även till övriga medlemsstater samt kommissionen. En dialog om innehållet fördes även med företrädare för arbetsmarknadens parter, näringslivet samt enskilda organisationer.

Kontakter förekom vidare mellan Statsrådsberedningen och kommissionen för att koordinera ordförandeprogrammet med kommissionens

eget arbetsprogram. Överläggningar ägde även rum mellan fackdepartementen och berörda generaldirektorat för att identifiera aktuella frågor.

Den slutgiltiga versionen av det svenska ordförandeprogrammet (se det svenska ordförandskapets webbplats www.eu2001.se) presenterades den 14 december 2000 av statsministern i riksdagen. Ordförandeprogrammet omfattade följande rubriker: en utvidgad union, full sysselsättning och hög tillväxt i en konkurrenskraftig union, en union för hållbar utveckling, en union nära medborgarna, ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, en solidarisk och internationellt aktiv union samt en öppen, modern och effektiv union. De tre politiskt prioriterade profilfrågorna, utvidgning, sysselsättning och miljö (de tre E:na: Enlargement, Employment, Environment) präglade i stor utsträckning programmet och bidrog starkt till att det fick ett stort genomslag.

Statsministern presenterade ordförandeprogrammet för Europaparlamentet den 17 januari 2001. Dessförinnan hade utrikesministern genomfört presentationer av programmet vid videokonferenser med samtliga medlemsstater.

4.2 Mötesdagordningar

Arbetet med att ange de preliminära dagordningarna för samtliga rådsmöten genomfördes i ett nära samarbete med rådets generalsekretariat respektive kommissionens generalsekretariat. Dessutom fördes en dialog med Europaparlamentet för att koordinera ärendehantering mellan rådet och parlamentet.

Detta samspel ägde rum under hösten år 2000. Dessförinnan fördes en dialog med tidigare ordförandeskap för att klarlägga de frågor som redan var aktuella på rådsdagordningarna och som ännu inte var färdigbehandlade.

Preliminära dagordningar lämnades in till kommissionen och rådssekretariatet i slutet av oktober. Efter ytterligare diskussioner med rådssekretariatet och kommissionen offentliggjordes de preliminära rådsdagordningarna i mitten av december.

4.3 Möteskalendariet

Det officiella möteskalendariet omfattar möten med Europeiska rådet, samtliga rådsmöten, informella ministermöten i ordförandelandet samt vissa möten på hög tjänstemannanivå. Arbetet med kalendariet inleddes på allvar under våren 2000. Efter en omfattande koordinering mellan 2001-sekretariatet i Stockholm och Brysselrepresentationen kunde kalendariet presenteras den 1 juni 2000, sju månader före ordförandeskapets inledning och i enlighet med rådets arbetsordning. Smärre revideringar genomfördes i oktober och december 2000. Den slutliga versionen kom att visa mycket god överensstämmelse med verkligheten. Det blev aldrig aktuellt att med kort varsel sammankalla rådsmöten som inte förannonserats och inget möte behövde ställas in. Möten som

angivits som eventuella behövde i de flesta fall, efter närmare prövning, inte sammankallas.

Ordförandelandet ansvarar för planeringen och genomförandet av möten i Bryssel och Luxemburg med ministerrådet, förlikningskommittén och med rådets alla kommittéer och arbetsgrupper. Totalt genomfördes under våren 2001 drygt 2200 möten av detta slag. Brysselrepresentationen var huvudansvarig för planeringen av dessa möten. För första gången redovisades samtliga möten under ett ordförandeskap offentligt. Detta gjordes i en sökbar kalender på ordförandeskapets webbplats.

5 Ordförandeskapets resultat

Det svenska ordförandeskapet genomfördes med tydliga målformuleringar och fastställda prioriteringar. Den uttalade ambitionen var att föra gemenskapens hela dagordning framåt, med tonvikt på att genomföra och följa upp redan fattade beslut och målsättningar, snarare än att inleda nya omfattande processer.

Resultatet skall inte bara ses i ljuset av hur de ambitioner som fastställdes i ordförandeprogrammet uppfylldes, utan även i beaktande av alla de formella beslut och politiska överenskommelser som antogs under ordförandeperioden. Få ordförandeskap har genomdrivit så många beslut på lagstiftningsområdet som det svenska. Avseende s.k. medbeslutandearenden, dvs. frågor som beslutas gemensamt mellan Europaparlamentet och rådet, var det sammanlagda antalet avslutade ärenden det högsta som förekommit under ett ordförandeskap.

De svenska politiska prioriteringarna inför ordförandeskapet fick ett stort genomslag tack vare inriktning på de tre prioriterade områdena: utvidgning, sysselsättning och miljö. Inom samtliga dessa områden levererades konkreta resultat. På det utrikespolitiska området stärktes EU:s roll genom ett koordinerat och samfällt agerande. Framsteg kunde noteras inom den europeiska säkerhets- och försvarspolitik, ESFP.

Debatten om EU:s framtid lanserades och strukturer för denna upprättades i både medlemsstater och kandidatländer.

Även vissa oförutsedda händelser, såsom galna ko-sjukan (BSE) och mul- och klövsjukan, ställde stora krav på flexibilitet.

Den uttalade ambitionen att genomföra ett öppet och lättillgängligt ordförandeskap präglade genomförandet. Tydligast manifesterades detta genom det svenska ordförandeskapets webbplats, eu2001.se. Där publicerades omgående dagordningar, pressmeddelanden samt annat underlag i mycket hög utsträckning. Vidare spreds till medlemsstater och medierna kontaktlistor med telefonnummer till nyckelpersoner för att tillgodose behovet av korrekt och lätt tillgänglig information.

Nedan följer en kortfattad sammanställning över resultaten från de olika prioriterade politikområdena.

5.1 En utvidgad union

I Nice, i och med slutförandet av regeringskonferensen, fattade det Europeiska rådet beslut om de institutionella förändringar som är nödvändiga för att kunna välkomna nya medlemmar i unionen. Mot denna bakgrund formulerades den svenska målsättningen på utvidgningsområdet om "att söka bana väg för ett politiskt genombrott i förhandlingarna". Denna målsättning kunde omfatta flera olika komponenter:

- att så långt som möjligt öppna alla kvarvarande kapitel för de bäst förberedda av de länder som började förhandla 2000,
- att stänga så många kapitel som möjligt för samtliga länder,
- att påbörja diskussioner om några av de svårare kapitlen,
- att i enlighet med det uppdrag Sverige fått av Europeiska rådet i Nice se till att riktlinjer fastställs för utvidningsprocessens framgångsrika slutförande vid toppmötet i Göteborg.

Samtliga dessa delmål uppnåddes. När det gäller de viktigaste målen, provisorisk stängning av kapitel och riktlinjer för det vidare arbetet inklusive tidtabellen, överträffades de uppsatta målen.

Under ordförandeskapet inleddes även en regelbunden ekonomisk-politisk dialog med kandidatländerna. Syftet med dialogen är dels att koncentrera sig på de ekonomisk-politiska åtgärder som kandidatländerna behöver genomföra för att bli medlemmar, dels att utveckla den analytiska och institutionella kapaciteten så att de kan integreras i EU:s ekonomisk-politiska samordning.

5.1.1 Förhandlingarnas form och förutsättningar

Förhandlingarna om kandidatländernas anslutning till unionen äger rum i regeringskonferenser mellan medlemsländerna och respektive kandidatland. Av de tretton kandidatländerna började Cypern, Estland, Polen, Tjeckien, Slovenien respektive Ungern förhandla med EU våren 1998. Våren 2000 inledde Bulgarien, Lettland, Litauen, Malta, Rumänien och Slovakien förhandlingar med EU. Förhandlingar har inte påbörjats mellan Turkiet och EU på grund av att landet inte uppfyller det politiska s.k. Köpenhamnskriteriet. Kriteriet innebär att ett kandidatland skall uppvisa stabila institutioner som utgör en garanti för demokrati, rättssäkerhet, mänskliga rättigheter samt respekt för och skydd av minoriteter.

Förhandlingarna avser hela EU:s regelverk, den s.k. *acquis communautaire*, som kandidatländerna skall anta. Regelverket är uppdelat på 30 olika sakområden, s.k. förhandlingskapitel. Detta innebär att med 12 förhandlande ansökarländer skall totalt 360 kapitel-förhandlingar genomföras innan processen kan betraktas som avklarad.

Kommissionen utarbetar förslag till gemensamma ståndpunkter. Då EU:s medlemsstater enats om en gemensam förhandlingsposition inleds förhandlingar med kandidatlandet och förhandlingskapitlet öppnas. När överenskommelse nåtts mellan EU och ett kandidatland kan kapitlet provisoriskt stängas. Att kapitlen stängs provisoriskt grundar sig på

principen att förhandlingsöverenskommelsen inte kan anses slutgiltig förrän alla kapitel förhandlats färdigt.

Europeiska rådet i Nice bekräftade färdplanen för de fortsatta utvidgningsförhandlingarna. Under Sveriges, Belgiens och Spaniens ordförandeskap skulle unionen ha som prioritet att uppnå gemensamma ståndpunkter, inklusive ståndpunkter om krav på övergångsarrangemang, i syfte att provisoriskt stänga de kapitel som angivits i färdplanen.

5.1.2 Öppning av förhandlingskapitel

Regeringen hade som mål att så långt som möjligt söka öppna kvarvarande förhandlingskapitel med de länder som började förhandla våren 2000 och som kommit längst med sina förberedelser. På detta sätt skulle EU leva upp till åtagandena från Europeiska rådets möte i Feira i juni 2000. Regeringen ville också på detta sätt slå fast principen att det för väl förberedda länder är möjligt att komma ifatt de länder som inlett sina förhandlingar med EU våren 1998.

Under ordförandeskapsperioden öppnades 64 kapitel för förhandlingar. Detta innebar ett särskilt framsteg för Lettland, Litauen och Slovakien, vilka kunde öppna samtliga kapitel i enlighet med slutsatserna från Feira. Genom att de dessutom provisoriskt kunde stänga många kapitel kom de i kapp eller passerade länder som hade börjat förhandla 1998. Totalt behandlades 122 förhandlingskapitel under Sveriges ordförandeskap.

5.1.3 Provisorisk stängning av förhandlingskapitel

Regeringen satte som mål att i princip provisoriskt stänga de nio kapitel (de fyra friheterna; fri rörlighet för varor, tjänster, kapital resp. fri rörlighet för personer, bolagsrätt, socialpolitik och sysselsättning, kultur och audiovisuella frågor, miljö samt yttre förbindelser) som i färdplanen från Nice tilldelats det svenska ordförandeskapet. Ambitionen var att om möjligt provisoriskt stänga ytterligare kapitel för att markera principen att förhandlingarna kan gå fortare än färdplanen anger, förutsatt att förberedelserna i ett enskilt kandidatland tillåter detta.

Under det svenska ordförandeskapet stängdes provisoriskt 66 förhandlingskapitel. Gemensamma EU-ståndpunkter fastställdes inom samtliga de nio kapitel som i färdplanen tilldelats det svenska ordförandeskapet. Samtliga dessa kapitel stängdes provisoriskt med minst fem länder. Bland de viktigaste resultaten i förhandlingarna bör noteras:

Kapitlet fri rörlighet för personer stängdes med fem länder. Arbetskraftens fria rörlighet utgjorde utan tvekan den svåraste politiska frågan bland de kapitel som fanns på färdplanen för Sveriges ordförandeskap. Överenskommelsen innebar gradvisa övergångsarrangemang, som under vissa förutsättningar, ger medlemsstaterna möjlighet att under högst sju år begränsa tillträdet till arbetsmarknaden. En bidragande orsak till att kapitlet kunde stängas med flera kandidatländer var Sveriges deklaration om att redan under inledningsperioden liberalisera den nationella regimen. Detta initiativ föranledde motsvarande åtaganden från Danmark, Irland och Nederländerna. Spanien gjorde i denna fråga en

koppling till det framtida strukturstödet för tiden efter 2006 då innevarande finansiella perspektiv löper ut. Övriga medlemsstater var dock eniga om att de två frågorna måste hållas åtskilda, vilket Spanien till slut i praktiken accepterade sedan kommissionen åtagit sig att fortsatt rapportera i frågan till rådet.

Kapitlet om miljö stängdes med fem länder. En tidig förhandlingslösning med Slovenien om detta första riktiga substanskapitel i förhandlingarna banade väg för de genombrott som skulle följa senare.

Kapitlet fri rörlighet för kapital stängdes med sju länder. Detta möjliggjordes sedan den kontroversiella frågan om förvärv av fast egendom kunnat lösas med flera länder genom övergångsarrangemang.

Kapitlet bolagsrätt kunde stängas med sex länder sedan juridiskt besvärliga och ekonomiskt viktiga frågor om patenträtt på läkemedel kunnat lösas.

Förhandlingsresultaten innebar att den kärna i EU som utgörs av den inre marknaden – med fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital – i väsentliga delar färdigförhandlades med ett flertal kandidatländer.

Ett antal förhandlingsområden, som enligt färdplanen skulle behandlas under efterföljande ordförandeskap, kunde också stängas provisoriskt. Det gällde t.ex. kapitlen om energi, finansiell kontroll, beskattning och transport. Därmed visades att differentieringsprincipen gäller: att framsteg sker på egna meriter och att länder som är väl förberedda kan gå snabbare fram.

5.1.4 Framsteg på andra områden

Regeringen hade vidare som mål att förbereda förhandlingar inom områden som skulle slutförhandlas först av senare ordförandeskap. Det gällde t.ex. kapitlen jordbruk, kärnsäkerhet (del av energikapitlet) och transport.

Rådet kunde i fråga om kärnsäkerhet enas om konkreta rekommendationer, som för reaktorer definierar de krav som EU ställer på kandidatländerna. Vidare kunde man enas om en procedur för hur detta skall integreras i den övriga förhandlingsprocessen.

Inom två kontroversiella områden, landtransporter och säkra livsmedel, presenterade kommissionen skriftliga underlag med relevanta frågeställningar, och resonemang om hur de skulle kunna hanteras. Med detta som utgångspunkt kunde inledande diskussioner hållas mellan unionens medlemsländer.

5.1.5 Antagande av riktlinjer för det vidare arbetet inklusive tidtabell

Regeringen hade som mål att söka åstadkomma en precisering av riktlinjerna för utvidgningsprocessens framgångsrika slutförande, i enlighet med uppdraget från Europeiska rådet i Nice och därmed få till stånd en mera konkret tidtabell för utvidgningen.

Vid Europeiska rådets möte i Göteborg slog stats- och regeringscheferna fast att utvidgningsprocessen är oåterkallelig. Vidare slogs det fast att förutsatt att framstegen när det gäller att uppfylla kriterierna för anslutning fortsätter i oförminskad takt, bör färdplanen göra det möjligt att slutföra förhandlingarna till slutet av 2002 för de kandidatländer som är redo. Målet är att de skall kunna delta i valet till Europaparlamentet 2004 som medlemmar. Därmed fastställdes en tidtabell och ett måldatum för utvidgningen.

5.2 Full sysselsättning och hög tillväxt i en konkurrenskraftig union

Full sysselsättning, ekonomisk tillväxt samt social trygghet och välfärd är unionens viktigaste ekonomiska och sociala målsättningar. På sysselsättningsområdet intog Europeiska rådets möte den 23–24 mars i Stockholm en särställning. Mötet var det första uppföljningsmötet inom ramen för Lissabonprocessen. Den svenska målsättningen var att följa upp och nå framsteg inom de målsättningar som Europeiska rådet fastställde i Lissabon i mars år 2000. Områden som behandlades var sysselsättning, ekonomiska reformer, innovationer/IT, utbildning, forskning, social trygghet och välfärd. Särskild uppmärksamhet skulle ägnas åt åtgärder för att möta de demografiska förändringar som unionen står inför.

5.2.1 Lissabonprocessen

Under Europeiska rådets möte i Lissabon enades stats- och regeringscheferna om ett nytt strategiskt mål: att *unionen inom ett decennium skall bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning.*

En strategi med tre huvudkomponenter antogs för att uppnå målet:

- att förbereda övergången till en kunskapsbaserad ekonomi genom satsningar på IT samt forskning och utveckling, genom att främja Europas konkurrenskraft och genom att fullborda den inre marknaden,
- att modernisera den europeiska sociala modellen, genom att investera i människor och bekämpa social utslagning,
- att stimulera tillväxt genom att föra en sund och hållbar makroekonomisk politik.

Ett stort antal konkreta delmål och åtaganden fastställdes. En central målsättning var att sysselsättningsgraden i EU skulle öka till åtminstone 70 %, 60 % för kvinnor, till år 2010. Det beslöts vidare att uppföljningsmöten skulle hållas varje vår, inom ramen för Europeiska rådet, för att säkerställa en effektiv övervakning av de framsteg som görs.

Som ett viktigt verktyg i arbetet och som ett komplement till andra samarbetsformer, framförallt lagstiftning, skall den s.k. öppna samordningsmetoden användas. Gemensamma mål och riktlinjer, i vissa fall

med konkreta måldatum, skall vägleda medlemsstaterna i det nationella genomförandet. Erfarenhetsutbyte utgör en viktig drivkraft i samarbetet.

5.2.2 Europeiska rådets möte i Stockholm

Europeiska rådets möte i Stockholm var ett första steg i uppföljningen av besluten i Lissabon. I Stockholm lades en bas för hur den fortsatta moderniseringen av den europeiska modellen skulle drivas vidare. Stats- och regeringscheferna slog bl.a. fast att målsättningarna från Lissabon förutsätter dels att unionen och medlemsstaterna ställer sig bakom målet om full sysselsättning, dels att ett dynamiskt EU måste bestå av aktiva välfärdsstater.

Dagordningen från Lissabon kompletterades i Stockholm med fyra nya områden:

1. Europas demografiska utmaning diskuterades i Stockholm, för första gången, av stats- och regeringscheferna. Frågan bedömdes som central för unionens långsiktiga arbete, inte minst för Europas framtida arbetskraftsförsörjning, hållbarheten i de offentliga finanserna samt de sociala trygghetssystemen – i synnerhet pensionssystemen. För att möta unionens demografiska utmaning krävs åtgärder inom dessa områden och diskussionen i Stockholm utgick från dessa perspektiv.

2. Bioteknikens betydelse för den framtida europeiska ekonomin lyftes fram i ett EU-perspektiv. Det beslöts att ett handlingsprogram skulle tas fram för forskning och industriell utveckling inom bioteknologin med beaktande av de etiska och moraliska aspekterna.

3. Miljöaspekter och ett hållbarhetsperspektiv lades till dagordningen, som ett komplement till vårtoppmötenas behandling av sociala och ekonomiska frågor. Den dubbla ansatsen för att uppnå unionens målsättning till år 2010 – att reformera den europeiska ekonomins sätt att fungera samt att modernisera den europeiska sociala modellen – kompletterades i Stockholm med begreppet "hållbar utveckling". Beslutet pekade fram mot den strategi för hållbar utveckling, som skulle antas vid Göteborgstoppmötet. Miljöteknikens betydelse för tillväxt och sysselsättning lyftes även fram.

4. Som ett led i det pågående arbetet för att utvidga EU fattades beslut om att engagera kandidatländerna i Lissabonstrategins målsättningar och processer.

5.2.3 Inre marknads- och ekonomiska frågor

Vid Europeiska rådets möte i Stockholm betonades fullbordandet av den inre marknaden, i syfte att tillförsäkra konsumenter ökade valmöjligheter, bättre kvalitet och lägre priser på varor och tjänster. Konsumenternas intressen på den inre marknaden betonades särskilt under ordförandeskapet, inte minst genom att ett informellt ministermöte mellan konsument- och inre marknadsministrar genomfördes.

Ett viktigt steg togs mot förverkligandet av en gemensam europeisk marknad för finansiella tjänster och riskkapital genom att den s.k. Lamfalussy-rapporten antogs. Denna omfattar, förutom nödvändiga

direktivförslag, en ny och enklare process för att anta gemensamma regler för finansmarknaderna. Detta förutses avsevärt påskynda arbetet mot en gemensam marknad på området.

Även om någon enighet om ett måldatum för avregleringen av gas- och elmarknaderna inte uppnåddes, gavs dock ett uttalat stöd för att dessa sektorer skulle öppnas upp. Vad gäller vissa andra marknadsöppningar, t.ex. etablerandet av ett gemensamt luftrum, ytterligare öppnande av transport(järnvägar)- resp. postmarknaderna samt ett gemensamt regelverk på telekomområdet, sände Stockholmsmötet en signal om att arbetet på dessa områden måste påskyndas. Arbetet med de högt prioriterade telekomdirektiven avancerade avsevärt under det svenska ordförandeskapet, efter Stockholmsmötet, vilket lade grunden till att merparten av det s.k. telekompaketet slutligen kunde antas av rådet under det belgiska ordförandeskapet.

En förlikning kom till stånd med Europaparlamentet om ett nytt direktiv om allmän produktsäkerhet som innebär ett klart förbättrat skydd för konsumenterna mot farliga varor.

Inom ramen för eEurope, förutom åtgärderna på telekom-området, beslöts om ett antal åtgärder, bl. a. främjande av e-handel samt införandet av ett EU-gemensamt domännamn på Internet. Ett viktigt beslut i sammanhanget var antagandet av direktivet om upphovsrätten i informationssamhället. Direktivet innebär en förstärkning av upphovsrätten och en modernisering i ljuset av den digitala utvecklingen, något som bl.a. ökar möjligheten att bedriva elektronisk handel med musik, litteratur och film.

På konsumentområdet uppnåddes en förlikning med Europaparlamentet om ett nytt direktiv om allmän produktsäkerhet, som innebär ett förbättrat konsumentskydd mot farliga varor.

Sveriges arbete med att öka möjligheterna till parallellhandel med märkesvaror från hela världen resulterade i brett stöd för att fördjupa studierna av frågan.

Framsteg gjordes även i den svårförhandlade frågan om gemenskapspatent. Patentsystemets utformning är mycket betydelsefull för industrins konkurrenskraft, och en viktig pusselbit i Lissabonprocessen. Samtliga medlemsstater kunde enas om en gemensam inriktning för alla politiskt besvärliga frågor i förslaget. Den svenska målsättningen, att ge en god grund för fortsatt arbete, uppnåddes därmed.

Under ordförandeskapet uppnåddes efter långdragna förhandlingar en förlikning med Europaparlamentet om direktivet om följerätt. Direktivet innebär att alla medlemsstater måste införa likartade regler om rätt till konstnärsersättning vid vidareförsäljning av konstverk. Förutom att direktivet förbättrar för konstnärerna kommer det att medföra att den konkurrensnackdel svenska konsthandlare har haft i jämförelse med europeiska konsthandlare, i de länder som inte tidigare haft någon ersättning, undanröjs.

Ett annat betydelsefullt beslut från Stockholmstoppmötet var att statsstöd inom unionen skulle minskas, i förhållandet till BNP, till 2003. På det handelspolitiska området konstaterades att frihandel utgör en bidragande faktor för att uppnå unionens strategiska mål 2010. Vikten av en ny WTO-runda underströks även i sammanhanget. Stockholmsmötet

behandlade även Galileoprojektet varvid man erinrade om betydelsen av ett snabbt beslut om projektets fortsättning.

Stockholmsmötet var det första tillfället för den nya hanteringen av de allmänna ekonomiska riktlinjerna, unionens centrala instrument för samordning av den ekonomiska politiken. Andra rådsformationer gavs möjlighet att bidra till riktlinjernas utformning. Europeiska rådet gav, för första gången, politisk vägledning – på basis av ett ”key issues paper” – inför det slutliga utarbetandet av riktlinjerna. I vägledningen betonades vikten av hållbara offentliga finanser, som beaktar de påfrestningar som de demografiska förändringarna kommer att innebära, ett ökat arbetskraftsutbud, inte minst avseende kvinnor och äldre, en snabbare reduktion av offentlig skuldsättning samt en översyn av systemen för pensioner samt sjuk- och åldringsvård. Övervakningen av de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet skall ske inom ramen för behandlingen av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram. Det beslöts även att begreppet hållbar utveckling skulle integreras i riktlinjerna. Dessa godkändes senare vid Göteborgstoppmötet.

5.2.4 Sysselsättnings- och sociala frågor

På det sociala området togs ett flertal beslut i Stockholm. I ljuset av den demografiska diskussionen fastställdes ett nytt mål för sysselsättningen för den äldre arbetskraften: för de över 55 år skall minst 50 % vara sysselsatta år 2010. I dag är motsvarande siffra endast 38 %. Målsättningen bör ses som ett komplement till de mål om sysselsättningsgrad, som slogs fast i Lissabon.

I Stockholm angavs även ett delmål: till år 2005 skall sysselsättningsgraden nå 67 %, för kvinnor 57 %. Motsvarande siffror i dag är 63 % resp. 54 %.

En viktig aspekt för att främja arbetskraftsutbudet, inte minst för kvinnor, samt möjligheten att förena yrkesliv och familjeliv är god barnomsorg. Som ett led i detta arbete beslöts att till år 2002 etablera gemensamma mått (indikatorer) för att underlätta jämförelsen av tillgång på bl.a. barnomsorg inom unionen.

Begreppet kvalitet i arbetet fördes in som ytterligare en aspekt i sysselsättningssamarbetet. Detta handlar om att förbättra arbetsmiljön, öka kompetensutvecklingen, stärka jämställdheten samt förbättra arbetsorganisationen. Det beslöts att gemensamma mått för kvalitet i arbetet skulle tas fram till toppmötet i Laeken i december 2001.

För att främja övergången till en kunskapsbaserad ekonomi bekräftade Stockholmsmötet framtidsmålen för utbildningssystemen: utveckla IT-användning i undervisningen, tillgång till livslångt lärande för alla. Andra frågor i sammanhanget som togs upp i Stockholm var främjandet av rörlighet för studerande och lärare i unionen, bl.a. omfattande ömse-sidigt erkännande av utbildning och praktik. Det beslöts vidare att ett detaljerat arbetsprogram skulle tas fram till vårtoppmötet i Barcelona år 2002 om hur målsättningarna inom utbildningsområdet skall kunna uppnås.

På jämställdhetsområdet beslutades om att utarbeta statistiska löneindikatorer, som en del i arbetet med att bekämpa diskriminerande löneskillnader mellan kvinnor och män.

5.2.5 Övriga framsteg

Även om sysselsättningsfrågorna kom att koncentreras till Europeiska rådets möte i Stockholm, nåddes framgångar på området också efter toppmötet. Bland dessa kan särskilt noteras den politiska överenskommelsen om direktivet för information och samråd, som fastställer lika spelregler i alla medlemsstater för information och samråd med arbetstagare.

På jämställdhetsområdet skärptes direktivet om likabehandling av män och kvinnor i fråga om tillgång till anställning, yrkesutbildning, befordran samt arbetsvillkor. Även reglerna kring mödrars rätt att återvända till sitt arbete efter barnledighet skärptes och för första gången nämndes fädernas rättigheter. Direktivet omfattade även en gemensam definition av sexuella trakasserier.

Vid toppmötet i Göteborg tog även frågan om hållbara pensionssystem ett steg framåt. Tre vägledande principer för reformeringen av pensionsystemen slogs fast: att trygga pensionssystemens förmåga att uppnå sociala målsättningar, att tillförsäkra deras ekonomiska hållbarhet samt att anpassa dem till nya samhällsbehov. Det beslöts vidare att arbetet på pensionsområdet skulle drivas vidare och avrapporteras vid vårtoppmötet i Barcelona.

Inom området för forskning och innovation lade det svenska ordförändskapet grunden för en tidig uppgörelse mellan Rådet och Europaparlamentet om ett sjätte ramprogram för forskning och teknologisk utveckling, samtidigt som konkreta steg togs för att förverkliga idén om "ett europeiskt forskningsområde".

5.3 En union för hållbar utveckling

Den svenska målsättningen för miljö och hållbar utveckling var att aktivt bidra till en fördjupning och utveckling av unionens samarbete på området. Detta skulle bl.a. ske genom antagandet av en strategi för att anpassa EU:s politik till en långsiktig ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling. Ytterligare viktiga områden var arbetet med EU:s sjätte miljöhandlingsprogram, integrering av miljöhänsyn i EU:s olika politikområden, klimatförändringar, en integrerad produktpolitik samt riktlinjer för den framtida kemikaliepolitiken.

5.3.1 En strategi för hållbar utveckling

Vid Europeiska rådets möte i Göteborg antogs en strategi för hållbar utveckling. Utgångspunkten för hållbarhetsstrategin är att EU:s medborgare skall uppleva ekonomisk stabilitet, social trygghet och välfärd samt en miljöpolitik som värnar om såväl naturresurser som människors

hälsa. För att inom dessa områden uppnå en hållbar utveckling skall förslag inom EU:s större politikområden framdeles bedömas med avseende på deras ekonomiska, sociala och ekologiska effekter.

Hållbarhetsstrategin, som kompletterar de målsättningar som fattats vid Europeiska rådets möten i Lissabon och Stockholm om ekonomisk och social förnyelse inom unionen, pekar ut ytterligare fyra områden som skall prioriteras för att en hållbar utveckling skall uppnås:

1. *Klimatförändring* och kampen mot växthuseffekten. EU åtar sig att skyndsamt ratificera Kyotoprotokollet, som bl.a. innebär att unionen senast 2005 skall ha uppnått betydande framsteg för att uppnå de utsläppsminskningar på 8 % som skall vara genomförda till år 2012, jämfört med 1990 års nivå. Vidare bekräftas åter EU:s målsättning att 22 % av all elproduktion år 2010 skall komma från förnybara energikällor.

2. *Transportpolitik*. Strategin slår fast att transportpolitiken måste främja miljövänliga transporter, verka för att minska trafikbelastningen samt att bryta sambandet mellan tillväxt och ökat transportbehov. Miljövänliga transportmedel, järnvägs- och sjötransporter samt kollektivtrafik, skall prioriteras i EU:s kommande riktlinjer för den offentliga sektorns infrastrukturinvesteringar. Transportavgifter som bättre speglar trafikens miljö- och samhällskostnader skall införas senast år 2004.

3. *Folkhälsa*. Flera delområden nämns i strategin: Främja säkra livsmedel, bl.a. genom upprättandet av en livsmedelsmyndighet, garantera att kemikalier inom en generation endast produceras och används på ett sådant sätt att de inte leder till några väsentliga effekter på människors hälsa och på miljön samt motverka smittsamma sjukdomar och antibiotikaresistens.

4. *Naturresurser*. Strategin slår fast att sambandet mellan tillväxt och resursförbrukning samt växande avfallsmängder, måste brytas. Den framtida jordbrukspolitiken bör bidra till hållbar utveckling genom att främja kvalitetsprodukter och ekologisk odling, samt skydd av biologisk mångfald. Översynen av fiskeripolitiken 2002 bör anpassa denna till de tillgängliga resurserna. Vidare sätter strategin upp målet att utarmningen av den biologiska mångfalden inom unionen skall upphöra till år 2010.

I Göteborg beslöts vidare att unionens strategi för hållbar utveckling skall utgöra en del av EU:s förberedelsearbete inför världstoppmötet om hållbar utveckling i Johannesburg 2002. Unionen åtog sig i sammanhanget att före toppmötet göra konkreta framsteg mot FN:s mål att avsätta 0,7 % av BNI till bistånd. Man beslöt även att inrätta en högnivågrupp för att söka återstarta klimatdialogen mellan EU och USA.

I och med besluten i Göteborg inleddes en process, som ytterst syftar till att tillförsäkra unionen och dess medborgare en hållbar samhällsutveckling. Såväl kommissionens meddelande om hållbar utveckling som EU:s sjätte miljöhandlingsprogram – vilka båda innehåller ett flertal konkreta målsättningar – skall utgöra grunden för det fortsatta arbetet med att utveckla hållbarhetsstrategin, liksom strategierna för integration av miljö i sektorspolitiken. Under det svenska ordförandeskapet drevs denna process framåt då åtta rådsformationer presenterade sitt arbete med strategierna till toppmötet i Göteborg och ordförandeskapet presenterade en rapport med förslag till fortsatt arbete.

Enligt besluten i Stockholm och Göteborg kommer EU:s vårtoppmöten framdeles att bli det tillfälle då stats- och regeringscheferna kommer att diskutera hållbarhetsstrategins tre politikområden (ekonomiska-, sociala- och miljöområdena), i syfte att uppnå ett integrerat synsätt dem emellan.

Stora insatser gjordes under ordförandeskapet för att bevara stödet för Kyotoprotokollet efter det att USA klargjorde sin avsikt att inte ratificera avtalet. Ett flertal nyckelländer i de internationella klimatförhandlingarna besöktes och ett internationellt stöd för Kyotoprotokollet kunde bevaras.

5.3.2 Sjätte miljöhandlingsprogrammet

Rådet antog i juni 2001 en gemensam ståndpunkt om det sjätte miljöhandlingsprogrammet. Jämfört med kommissionens förslag höjdes ambitionerna väsentligt under arbetet i rådet under det svenska ordförandeskapet. I programmet formuleras riktlinjerna för unionens miljöpolitik för de kommande 10 åren. I programmet anges fyra prioriterade områden för gemenskapsåtgärder: 1. klimat, 2. natur och biologisk mångfald, 3. miljö, hälsa och livsmiljö samt 4. naturresurser och avfall. Konkreta åtgärdsförslag skall antas fyra år efter ikraftträdandet och de skall vara genomförda före programtidens utgång.

Programmet, som det ser ut efter den gemensamma ståndpunkten, innebär bl.a.:

- att det fastställs ett långsiktigt klimatmål att stabilisera mängden växthusgaser till 550 ppm,
- att 12 procent av den totala energianvändningen år 2010 skall bestå av förnyelsebar energi,
- att förlusterna av biologisk mångfald skall hejdas till år 2010,
- att fiske- och jordbrukspolitiken skall miljöanpassas vid de kommande översynerna,
- att användningen av bekämpningsmedel skall minska betydligt, samtidigt som riskerna minimeras,
- att sambanden mellan ekonomisk tillväxt och resursutnyttjande måste brytas,
- att mängden producerat avfall måste minska samtidigt som återvinning och återanvändning prioriteras,
- att subventioner till fossila bränslen skall avskaffas,
- att EU:s politik för offentlig upphandling skall ta miljöhänsyn i ett livscykelperspektiv.

Ett flertal av dessa förslag har integrerats i hållbarhetsstrategin.

Dessutom betonas det globala ansvaret genom att miljöhänsyn skall integreras i unionens samtliga externa relationer, de globala miljöinstitutionerna stärkas och de finansiella resurserna öka. Relationen mellan handel och miljö skall tydliggöras genom att alla handelsavtal skall analyseras utifrån begreppet hållbar utveckling. Programmet innebär också nya vägar för att involvera och möjliggöra för olika intressegrupper att påverka olika miljöbeslut samt att möjliggöra för dem att följa upp fattade beslut.

Programmet innebär också att sju strategier skall utvecklas av kommissionen för att fastställa ytterligare kvantifierbara och tids-

bestämda mål. Strategierna skall omfatta luftkvalitet, marin miljö, resursanvändning, bekämpningsmedel, avfallsåtervinning, markfrågor och stadsmiljö. Det sjätte miljöhandlingsprogrammet skall vidare vara vägledande i utformningen resp. revideringen av de s.k. sektorsstrategierna om integration av miljöhänsyn i olika politikområden.

5.3.3 Jordbruks- och fiskeripolitiken

En helhetssyn på livsmedelskedjan under mottot ”säker, hållbar, etisk” var den övergripande prioriteringen för det svenska ordförandeskapet för jordbruks-, fiskeri- och livsmedelspolitiken.

BSE-krisen (Bovin Spongiform Encefalopati) och utbrotten av mul- och klövsjuka i flera medlemsstater var oförutsedda händelser som ställde stora krav på ordförandeskapet. BSE diskuterades på samtliga sex jordbruksråd och beslut togs, bl.a. om att utöka antalet tester. Parallellt med detta fattades beslut om animaliska biprodukter och regelverk om TSE-sjukdomar (Transmissibel Spongiform Encefalopat; t.ex. BSE); beslut som båda bidrar till en långsiktig lösning på BSE.

Miljöfrågorna stod högt på dagordningen. Såväl jordbruks- som fiskerirådet antog slutsatser om fortsatt integrering av miljöhänsyn och hållbar utveckling i jordbrukspolitiken och i fiskeripolitiken. Jordbruksrådet antog dessutom slutsatser om en aktionsplan för ekologisk produktion och både jordbruks- och fiskerirådet antog slutsatser om biologisk mångfald. Vidare fattade Fiskerirådet beslut om tillämpning av försiktighetsprincipen och fleråriga förfaranden för fastställande av totala tillåtna fångster (TAC).

I juni beslutade jordbruksministrarna att förbättra djurskyddet i svinhållningen. Vid samma tillfälle antogs en rådsresolution om djurtransporter. Etiska aspekter på djurhållningen lyftes dessutom fram i en offentlig debatt i jordbruksrådet. Frågan om etik i djurhållningen diskuterades också i Europaparlamentet och på en konferens i Stockholm.

Inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken beslutades bl.a. om en reform av marknadsordningen för socker, om åtgärder för att komma till rätta med situationen på nötköttsmarknaden till följd av BSE-krisen samt om ett förenklat system för stödutbetalningar till mindre jordbruk.

Kommissionen lade fram sin Grönbok om den framtida fiskeripolitiken under det svenska ordförandeskapet. Grönboken diskuterades ingående, vilket resulterade i ett genomarbetat underlag för det vidare reformarbetet.

5.4 En union nära medborgarna

EU-samarbetet har utvecklats till att omfatta ett antal frågor av betydelse för varje enskild medborgare i det dagliga livet. Den svenska målsättningen var att utöver exempelvis sysselsättning, konsumentfrågor och hållbar utveckling uppmärksamma ytterligare områden som berör

unionens medborgare, bl.a. jämställdhet, folkhälsofrågor, säkra livsmedel samt kultur och ungdomsfrågor.

5.4.1 Jämställdhet

På jämställdhetsområdet togs ett antal viktiga beslut vid toppmötet i Stockholm och inom ramen för arbetet med sysselsättningsfrågor. Ett nytt delmål för kvinnors sysselsättningsgrad om 57 % för år 2005, antogs vid toppmötet i Stockholm, detta som ett led i målsättningen från toppmötet i Lissabon om över 60 % för år 2010. För att underlätta kvinnors deltagande i arbetslivet och för att främja möjligheten att förena yrkesliv med familjeliv beslöts vidare att unionen skulle jämföra tillgången på barn- resp. äldreomsorg. En skärpning av likabehandlings-direktivet genomfördes även (se även avsnitt 5.2.3).

En särskild handlingsplan, "Kvinnor och vetenskap", togs fram av kommissionen och Europaparlamentet. Planen syftar till att föra in ett jämställdhets- och genusperspektiv i EU:s forskningsprogram. Under FN-konferensen om de minst utvecklade länderna (MUL) betonade EU särskilt kvinnors ekonomiska, sociala och kulturella villkor i dessa länder.

5.4.2 Folkhälsa

Det långsiktiga programmet om gemenskapsåtgärder avseende folkhälsofrågor utgjorde en mycket viktig del av arbetet på området under ordförandeskapet. En gemensam ståndpunkt om det nya programmet, som kommer att utgöra grundvalen för unionens fortsatta arbete på området, antogs under ordförandeskapet. Alkoholfrågorna ägnades särskild uppmärksamhet, bl.a. antogs en rekommendation mot barns och ungdomars alkoholkonsumtion samt, på svenskt initiativ, förslag om en framtida alkoholstrategi för att minska alkoholrelaterade skador. Unionen kunde även enas om ett direktiv om tillverkning, marknadsföring och försäljning av tobaksvaror. Inom narkotikaområdet koncentrerades insatserna till att genomföra EU:s övergripande narkotikastrategi.

5.4.3 Säkra livsmedel

I början av 2000 presenterade kommissionen vitboken om livsmedels-säkerhet. Denna innehåller en lång lista över planerat lagstiftningsarbete med målsättningen att modernisera och förbättra regelverket. En av de viktigaste frågorna var förslaget om en allmän livsmedelslag och inrättandet av en europeisk livsmedelsmyndighet. I juni under svenskt ordförandeskap uppnådde rådet en politisk överenskommelse om en gemensam ståndpunkt om förslaget, vilket innebar goda möjligheter att klara den av Europeiska rådet beslutade tidtabellen. Myndigheten kommer att vara oberoende och kunna ta egna initiativ för att kunna påtala problem eller risker innan de blir akuta.

På konferensen Food Chain 2001 – safe, sustainable, ethical – i Uppsala diskuterades helhetssynen på livsmedelskedjan av forskare, tjänstemän från ministerier och myndigheter i hela EU, intresseorganisationer m.fl. Resultatet av konferensen diskuterades av EU:s jordbruksministrar och ansvariga kommissionärer på det informella mötet i Östersund.

Under ordförandeskapet arrangerades dessutom ett seminarium för kandidatländerna om lagstiftningen på livsmedelsområdet. Syftet var att informera kandidatländerna om EU:s arbete när det gäller livsmedelsfrågor.

5.4.4 Kultur

På det kulturella och audiovisuella området togs ett initiativ till en debatt om barn och TV-reklam samt rådsslutsatser om skydd av barn mot skadligt medieinnehåll. En viktig grund lades på detta område för den kommande revideringen av TV-direktivet. Ordförandeskapet anordnade seminarier om barn och unga i det nya medielandskapet samt om konstnärernas villkor. Såväl konstnärernas villkor och arbete som den audiovisuella sektorns betydelse för yttrandefriheten och den kulturella mångfalden, låg till grund för att initiativ togs till att öka informations- och erfarenhetsutbytet mellan EU och kandidatländerna inom båda dessa områden. Frågorna diskuterades även på det informella kulturministermötet i Falun, där också kandidatländerna deltog. Debatten om statsstöd till film och public service-radio och -TV fördes aktivt vidare.

5.4.5 Ungdomsfrågor

Kommissionens omfattande samrådsförfarande avseende en planerad vitbok om ungdomspolitik, utgjorde en mycket viktig del av arbetet på ungdomsområdet under ordförandeskapet. Samrådsprocessen, som pågått i ca 1,5 år, avslutades med en konferens i Umeå där alla aktörer på området samlades; ungdomar, forskare, politiker och ungdomsorganisationer. Även EES/EFTA- och kandidatländerna deltog.

Frågan om rasism och främlingsfientlighet ägnades särskild uppmärksamhet. Bl.a. antogs under ordförandeskapet ett uttalande om att bekämpa rasism och främlingsfientlighet på Internet.

Som ett led i unionens utveckling mot den mest konkurrenskraftiga, dynamiska och kunskapsbaserade ekonomin i världen, antogs en resolution om att främja ungdomars initiativförmåga, företagsamhet och kreativitet inom olika politikområden t.ex. när det gäller att förhindra social, politisk och kulturell utslagning.

5.5 Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa

I samband med Europeiska rådets möte i Tammerfors beslutades att upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Målsättningen inför ordförandeskapet var att följa upp besluten från Tammerfors, som

omfattade tre delområden: kriminalpolitiskt samarbete, civilrättsligt samarbete samt asyl- och migrationspolitiskt samarbete. De långsiktiga målen för arbetet är att förebygga brott liksom att skapa en effektiv, human och balanserad kriminalpolitik inom unionen samt att utveckla en gemensam human asylpolitik baserad på Genèvekonventionen. Under ordförandeskapet var målsättningen att aktivt driva detta arbete vidare.

Ytterligare en viktig målsättning under ordförandeskapet var att genomföra anslutningen av de nordiska länderna till Schengensamarbetets operativa verksamhet. De nordiska EU-länderna Sverige, Danmark och Finland har sedan 1996 deltagit i Schengensamarbetets berednings- och beslutandeprocess. Norge och Island har också deltagit i beredningsprocessen enligt ett särskilt samarbetsavtal. Under ordförandeskapet inträdde de nordiska länderna fullt ut i samarbetet och kontrollerna vid de inre gränserna hävdes.

5.5.1 Kriminalpolitiskt samarbete

På det kriminalpolitiska området togs beslut om att inrätta ett nätverk samt ett finansieringsprogram, som skall identifiera åtgärder för att förebygga brott på EU-nivå samt främja samarbetet mellan EU:s medlemsstater. En politisk överenskommelse träffades vidare om en EU-policy för att förebygga brott.

Vidare antogs ett rambeslut om brottsoffrens ställning i den straffrättsliga processen. Av beslutet följer bl.a. att brottsoffer skall bemötas, skyddas och behandlas på ett korrekt sätt av rättsväsendet. Den som utsatts för ett brott skall ha möjlighet att vara aktiv i det straffrättsliga förfarandet och skall som huvudregel alltid kunna lämna och erhålla information om utvecklingen i det egna ärendet. Det åligger dessutom medlemsstaterna att vidta åtgärder för att minimera de svårigheter som kan uppstå när brottsoffret är bosatt i ett annat medlemsland än där brottet begicks.

Enighet nåddes vidare om gemensamma definitioner av människohandel, kriminalisering av olika former av medverkan samt nya former av hjälp till drabbade. Överenskommelsen var av politisk natur och utgjorde huvuddelen av ett rambeslut på området. En dialog inom dessa frågor inleddes dessutom med kandidatländerna, på såväl ministernivå som expertnivå.

Beträffande kampen mot narkotika antogs ett rådsbeslut som möjliggör transport av prover från narkotikabeslag mellan brottsbekämpande myndigheter. Vidare träffade rådet en politisk överenskommelse om att inrätta ett system på EU-nivå för kriminalteknisk profilanalys av syntetisk narkotika så snart de tekniska och vetenskapliga förutsättningarna för ett sådant system föreligger.

På miljöområdet nåddes en överenskommelse om att medlemsstaterna skulle åta sig att införa straffrättsligt ansvar för allvarliga miljöbrott.

Kampen mot den ekonomiska brottsligheten förstärktes genom antagandet av ett tilläggsprotokoll till konventionen om ömsesidig rättslig hjälp. Protokollet innebär bl.a. att alla medlemsstater måste lämna ut

uppgifter om bankkonton och ekonomiska transaktioner. Inget land får neka med hänvisning till banksekretess.

Förhandlingarna om åtgärder mot förfalskning av euron slutfördes under ordförandeskapsperioden.

Det rättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna intensifierades genom det provisoriska Eurojust, som började sitt arbete den 1 mars. Huvuduppgifterna för Eurojust är att samordna internationella förundersökningar samt att i övrigt underlätta det rättsliga samarbetet.

Enighet uppnåddes vidare i rådet om att förstärka samarbetet mot högteknologisk brottslighet.

När det gäller det polisiära samarbetet inom Europol inleddes en diskussion i rådet om behovet av ändringar i Europolkonventionen för att genomföra Amsterdamfördraget och vissa uttalanden som gjordes av EU:s stats- och regeringschefer vid Europeiska rådets möte i Tammerfors i oktober 1999. Det rörde dels Europols deltagande i gemensamma utredningsgrupper för brottsutredningar som medlemsstaterna inrättar, dels Europols möjlighet att anmoda medlemsstaters myndigheter att genomföra och samordna sina brottsutredningar i särskilda fall. Diskussionen har också kommit att utvidgas till att omfatta även andra ändringar av konventionen, däribland frågan om att införa beslutsmekanismer i Europolkonventionen som generellt medger ett förenklat förfarande för ändringar av konventionen utan nationella ratificeringsförfaranden. Det svenska ordförandeskapet inledde vidare en diskussion i rådet om behovet av ytterligare utvidgning av Europols mandat. Sverige presenterade under ordförandeskapet, tillsammans med Belgien, ett formellt initiativ om detta och rådet beslutade den 6-7 december att Europols mandat, från den 1 januari 2002 skall utvidgas till alla de allvarliga former av internationell brottslighet som finns förtecknade i bilagan till Europolkonventionen.

Allmänna rådet antog i juni en gemensam ståndpunkt om den internationella brottmålsdomstolen i vilken bl.a. stadgas att EU och dess medlemsstater i sina politiska dialoger skall ta upp fråga om ratifikation och genomförande av den internationella brottmålsstadgan med andra stater.

5.5.2 Civilrättsligt samarbete

En förordning om samarbetet mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur antogs. Förordningen reglerar frågan hur man skall gå tillväga när det är nödvändigt med bevisupptagning i en domstolsprocess som förs i en medlemsstat och när bevisningen finns i en annan medlemsstat. Den svenska målsättningen uppfylldes och arbetet resulterade i ett modernt instrument och möjligheten att använda sig av kommunikationsteknik (bl.a. telefon och videokonferens) fick genomslag. Förordningen innebär bl.a. att medlemsstaternas domstolar skall kommunicera direkt med varandra när det är aktuellt med bevisupptagning över gränserna.

Ministerrådet beslutade också om att inrätta ett europeiskt rättsligt nätverk på privaträttens område. Nätverket skall underlätta det rättsliga

samarbetet och också inrätta ett informationssystem för allmänheten. Informationssystemet skall dels bestå av information på en gemensam webbplats och dels av faktablad om olika ämnen.

Inom Haagkonferensen för internationell privaträtt har sedan 1997 ett arbete pågått med att förhandla fram en global domsrättskonvention på det privaträttsliga området. En framtida konvention kommer att ha stor betydelse för internationell tvistlösning. Under en diplomatkonferens i Haag i juni 2001 höll Sverige som ordförandeland dagliga samordningsmöten med övriga medlemsstater och kommissionen.

Vid ett informellt ministerråd för justitie- och inrikesministrar under ordförandeskapet enades man om att fortsätta arbetet för att uppnå fri rörlighet av privaträttsliga avgöranden. Man enades om att inleda arbetet med ett pilotprojekt inom området, en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar.

5.5.3 Asyl- och migrationspolitik

På det asyl- och migrationspolitiska området uppnåddes ett genombrott i lagstiftnings- och harmoniseringsarbetet i och med att beslut fattades om att medlemsstaterna skall ta ett gemensamt ansvar i en krissituation och omedelbart kunna ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer. Beslutet kan ses som en första byggsten i ett gemensamt asylsystem och en gemensam asylpolitik.

Vidare nåddes politisk enighet om direktivet och rambeslutet om människosmuggling. I rambeslutet sägs att det lägsta straffet för människosmuggling skall vara åtta år och direktivet innehåller en klausul som innebär att medlemsstaterna kan undanta humanitärt motiverade handlingar från straffansvar. Det fattades även beslut om det direktiv som gäller transportöransvar. Direktivet reglerar ekonomiska sanktioner mot transportörer, som inte uppfyller kraven på kontroll av att passagerare har erforderliga resehandlingar. Ekonomiska sanktioner får dock inte utdömas när någon efter inresan beviljas asyl eller annat internationellt skydd. Beslut togs även om direktivet om ömsesidigt erkännande av avlägsnandebeslut samt om en rad frågor som rör viseringspolitiken.

Barnens situation uppmärksammades särskilt och kommissionen har åtagit sig att framdeles införliva ett barnrättsperspektiv i lagförslag på det asyl- och migrationspolitiska området.

Asyl- och migrationsfrågornas betydelse i de yttre förbindelserna betonades genom att en strategi, som fortlöpande skall följas upp, för dessa frågor utarbetades gemensamt av Sverige, Belgien och Spanien. Vidare inleddes genomförandet av ett nytt migrationsbistånd i ett antal för EU centrala ursprungs- och transitländer inom ramen för Högnivågruppen för asyl- och migration (HLWG).

5.5.4 Schengensamarbetet

Den svenska riksdagen godkände det svenska anslutningsavtalet till Schengensamarbetet 1998. För att Sverige skulle kunna delta fullt ut i Schengensamarbetet krävdes vidare att rådet fattat ett särskilt beslut att vi

kan delta i det operativa samarbetet och att personkontrollerna vid de inre gränserna skall avskaffas. Förutsättningen för ett sådant beslut var att Sverige – och övriga nordiska länder – uppfyllde konventionens krav på en rad områden, bl.a. gällande yttre gränskontroll, narkotika, Schengens informationssystem (SIS) och skydd av personuppgifter. Under år 2000 och en bit in på år 2001 skedde utvärderingar av de nordiska ländernas förmåga att leva upp till Schengenkonventionens krav. Utvärderingarna utföll väl vilket medförde att de nordiska länderna enligt rådsbeslutet den 30 november – 1 december 2000, och bekräftelse av allmänna rådet den 26 februari 2001, inträdde fullt ut i Schengensamarbetet från och med den 25 mars 2001.

5.6 En solidarisk och internationellt aktiv union

Unionens roll på det utrikespolitiska området har stärkts under senare år. Genom samverkan mellan olika politikområden kan en solidarisk EU-politik i förhållande till omvärlden uppnås. Den svenska målsättningen under ordförandeskapet var att befästa EU:s utrikespolitiska roll i unionens agerande för fred, utveckling och internationellt samarbete. Grundvalen för detta är de gemensamma värderingar som delas inom unionen: demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstaten, jämställdhet, frihandel och miljöhänsyn.

Stora ansträngningar lades ned för att EU skulle tala med en röst på den utrikespolitiska arenan. För att uppnå detta krävdes en kontinuerlig samordning med alla aktörer; övriga medlemsstater, den höge representanten samt kommissionen. Omfattande insatser gjordes i sammanhanget av utlandsmyndigheterna. Ambassaderna, inte minst i medlemsstaterna, bidrog till såväl informationsinhämtning som att föra ut ordförandeskapets intentioner inom ett brett spektrum av frågeställningar. De multilaterala delegationerna, framförallt inom FN och OSSE, ledde en mycket omfattande EU-samordning samt förde EU:s talan vid förhandlingar och anföranden. Det senare gällde inte minst vid större konferenser, bl.a. världskonferensen om de fattigaste länderna samt FN:s konferens om hiv/aids.

Inom ramen för den s.k. politiska dialogen hölls ett mycket stort antal möten, på såväl regeringschefs- som tjänstemannanivå, med tredjeland. Fyra möten på stats- och regeringschefs-nivå avhölls: med Ryssland i Moskva, med USA och kandidatländerna i anslutning till Europeiska rådets möte i Göteborg samt med Kanada i Stockholm. Till detta kom ett fyrtiotal möten på utrikesministernivå.

5.6.1 Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken

EU:s relationer med *Ryssland* utvecklades under ordförandeskapsperioden. President Putins besök i Stockholm i mars 2001 manifesterade betydelsen av unionens förhållande till Ryssland. I anslutning till besöket beslöt Europeiska rådet att Europeiska investeringsbanken (EIB) skulle kunna ge lån till miljöprojekt till Ryssland. På det handelspolitiska

området främjades aktivt en diskussion om Världshandelsorganisationen (WTO) i Ryssland, bl.a. genom en av Sverige organiserad högnivå-konferens i Moskva. Den ekonomiska dialogen på finansministernivå återupptogs under det svenska ordförandeskapet. Under ordförandeskapsperioden gjordes även stora framsteg på vägen mot ett multilateralt ramavtal (EU, USA, Norge och Ryssland) om hantering av kärnavfall i nordvästra Ryssland.

Den *Nordliga dimensionen* vidareutvecklades inom EU och i samarbetet med USA och Kanada. Initiativet stärktes under det svenska ordförandeskapet och gavs ytterligare konkretion. Detta visade sig bl.a. i form av en överenskommelse mellan internationella finansinstitutioner och kommissionen om ett miljöpartnerskap (Northern Dimension Environmental Partnership) för finansiering av stora projekt inom miljö-, energieffektiviserings- samt kärnsäkerhetsområdet. Vidare formulerades riktlinjer för effektivare genomförande av unionens handlingsplan för den Nordliga dimensionen för åren 2000 – 2003. Avseende Kaliningrad inleddes konkreta diskussioner innebärande, bl.a., att EU visade beredvillighet till att finna praktiska lösningar på de eventuella övergångsproblem, som kan uppstå i anslutning till EU:s utvidgning.

Även på *västra Balkan* kunde Unionen stärka sin roll under ordförandeskapet. Regionens närmande till EU manifesterades främst genom undertecknande av Stabiliserings- och Associeringsavtal med f.d. jugoslaviska republiken Makedonien (FYROM) och Kroatien. Unionen utvecklade en omfattande diplomatisk aktivitet och kunde reagera snabbt och samordnat på de våldsamma kriserna i södra Serbien och FYROM. Utrikesministertrojkan besökte regionen vid ett flertal tillfällen och FYROM:s president Trajkovski deltog i Europeiska Rådets möte i Stockholm. Också samarbetet kring krishanteringen mellan EU och den nordatlantiska försvarsalliansen (NATO) utvecklades.

Beträffande *Mellanöstern* kunde EU nå enighet om den s.k. Mitchell-rapporten, som innehåller rekommendationer för hur man skall kunna återstarta fredsprocessen. Den höge representanten deltog i utarbetandet av rapporten. Vid toppmötet i Göteborg beslöts vidare om en färdplan för hur EU skulle kunna bistå fredsprocessen i Mellanöstern, bl.a. med förslag om hur innehållet i Mitchellrapporten skulle kunna genomföras. Vidare hölls ett första handelsministermöte inom ramen för Medelhavs-samarbetet (Barcelona-processen) för att diskutera arbetet med att skapa ett frihandelsområde runt Medelhavet senast 2010.

Unionens förbindelser med USA intensifierades, trots att samsyn inte uppnåddes om Kyotoprotokollet. Det beslöts under toppmötet EU–USA i Göteborg att inrätta en högnivågrupp, som skall nystarta klimatdialogen mellan unionen och USA. Vidare nåddes enighet om gemensamma riktlinjer för att möjliggöra lanseringen av en ny WTO-runda. På det utrikespolitiska området förekom ett nära samarbete mellan EU och USA. Detta gällde västra Balkan och även synen på Mellanöstern, där EU och USA gemensamt kunde ge sitt fulla stöd åt Mitchellplanen.

Unionen kunde även spela en roll på *koreanska halvön*. Statsministerns besök i regionen, som företrädare för ordförandeskapet, gav stöd till den pågående fredsprocessen mellan Nordkorea och Sydkorea, samtidigt som Nordkorea uppmanades till dialog och ökat samarbete med omvärlden.

EU:s *Afrikapolitik* stärktes och bl.a. antogs en gemensam ståndpunkt om förebyggande, hantering och lösning av konflikter i Afrika.

5.6.2 Mänskliga rättigheter

Unionen agerade fortsatt aktivt inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken för att stärka sammanhållning och enhetlighet i unionens politik vad avser främjandet av de mänskliga rättigheterna runtom i världen. Bl.a. antogs under det svenska ordförandeskapet rådsslutsatser avsedda att ytterligare stärka enhetligheten på området. Detta arbete har fortsatt och bl.a. lett till antagande av riktlinjer för EU:s dialoger om mänskliga rättigheter med tredje land. Under det svenska ordförandeskapet ökades vidare antalet uppvaktningar avseende dödsstraffet där det förekommer. Med EU:s riktlinjer om dödsstraffet som modell utvecklades och antogs riktlinjer mot tortyr, i syfte att intensifiera EU:s arbete även på detta område.

Unionen fortsatte att vara en betydelsefull aktör i FN:s kommission för mänskliga rättigheter. Under ordförandeskapets ledning antogs ett stort antal resolutioner framlagda av EU om situationen för mänskliga rättigheter i olika länder, om bosättningar i de av Israel ockuperade områdena, om barnets rättigheter och om dödsstraffet.

Unionen spelade en viktig roll i förberedelserna inför FN:s världskonferens mot rasism, rasdiskriminering, främlingsfientlighet och främlingsrelaterad intolerans liksom under konferensen. Under svenskt ordförandeskap utarbetades konkreta förslag till åtgärder för bekämpning av dagens former av rasism och diskriminering som reflekteras i konferensens slutdokument.

5.6.3 Europeisk säkerhets- och försvarspolitik (ESFP)

På det säkerhets- och försvarspolitiska området togs ett antal viktiga beslut under ordförandeskapet i arbetet med att stärka unionens militära och civila krishanteringsförmåga. De militära strukturerna, Kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik (KUSP), Militärkommittén (EUMC) och Militära staben (EUMS) inrättades permanent i januari 2001. Ett intensifierat samarbete med FN inleddes avseende militär och civil krishantering. Bl.a. beslöts att EU:s framväxande krishanteringsresurser skall kunna bidra till att stärka FN:s kapacitet på området. Unionen enades även om principer och områden för samarbete mellan EU och FN resp. Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) avseende civil krishantering.

Unionens civila krishanteringsförmåga utvecklades, inte minst avseende den polisiära kapaciteten. Arbetet med att identifiera och analysera brister i de övergripande militära kapacitetsmålen inleddes under det svenska ordförandeskapet.

Vid toppmötet i Göteborg antogs ett program om att förebygga konflikter. Det omfattar bl. a. tydligare prioriteringar för förebyggande åtgärder samt förbättrade instrument för att motverka grundläggande

konfliktorsaker som fattigdom, brist på goda styrelseformer och mänskliga rättigheter.

5.6.4 Yttre handelsförbindelser

Inom området yttre handelsförbindelser var det viktigaste enskilda beslutet avskaffandet av alla tullar och kvotbegränsningar på EU:s import från de minst utvecklade länderna för alla varor utom vapen och ammunition ("Everything But Arms-beslutet"). Det svenska ordförandeskapet fick en avgörande roll genom att man lade det kompromissförslag som löste den tidigare blockerade situationen i rådet. Beslutet att utan krav på motprestation avskaffa handelshindren även för de känsliga jordbruksvarorna, dock med övergångstider för ris, bananer och socker, innebar ett genombrott i EU:s förtroendeskapande åtgärder gentemot de minst utvecklade länderna (MUL) inför en ny förhandlingsrunda inom ramen för världshandelsorganisationen (WTO). EU uppmanade i samband med FN:s MUL-konferens i april andra i-länder att fatta liknande beslut.

Ordförandeskapsarbetet på det handelspolitiska området karakteriserades i hög grad av unionens ambitioner för att lansera en ny WTO-runda. Detta manifesterade sig på ett antal områden. Rådsslutsatser antogs om ökade insatser för att bekämpa smittsamma sjukdomar och berörde bl.a. avvägningen mellan patentskydd och flera u-länders krav på säker tillgång till läkemedel, bl.a. mot aids. Detta bidrog till den globala lösning av frågan som senare nåddes vid WTO:s ministermöte i Doha i november. Frågan om sambandet mellan handel och hållbar utveckling prioriterades starkt. Det bidrog till ökad fokus inom EU på miljöfrågornas betydelse. EU:s kraftfulla agerande bäddade för det politiska genombrottet vid WTO-mötet i Doha, som medförde att miljöfrågor förs in i de nya handelsförhandlingarna i WTO. Under ordförandeskapet antogs ett ettårigt EU-arbetsprogram för den pågående jordbruksförhandlingen inom WTO och förhandlingsriktlinjer för förhandlingarna om liberalisering av tjänstehandeln. Detta bidrog till jordbruks- och tjänstehandelsfrågornas framgångsrika hantering inför och under WTO-mötet i Doha.

Likaså löstes under ordförandeperioden flera av de WTO-tvister som EU var part i, t.ex. om EU:s importregim för bananer, USA:s skyddsåtgärder på vetegluten, Chiles alkoholskatter samt Chiles åtgärder rörande transit och import av svärdfisk.

På tekoområdet fick Sverige gehör i EU-kretsen för ett initiativ till bilaterala överläggningar om ömsesidigt ökat marknadstillträde för teko-varor mellan EU och utvalda WTO-länder. I mars undertecknades ett avtal med Sri Lanka, genom vilket EU:s alla tekobegränsningar mot detta land avskaffades. Även med Bosnien-Herzegovina har ett liknande textilavtal slutits.

När det gäller de för handeln viktiga MRA-avtalen (avtal om ömsesidigt erkännande av produktgodkännanden) lyckades Sverige bryta ett dödläge i förhandlingar mellan EU och Japan och ett avtal undertecknades under det svenska ordförandeskapet. Likaså undertecknades

och ingicks avtal mellan EU och Tjeckien samt EU och Ungern om förenklat marknadstillträde, s.k. PECA-avtal (avtal om ömsesidigt erkännande av bedömning om överensstämmelse och godtagande av industriprodukter). Det blev en startpunkt för förhandling av ytterligare sådana avtal med kandidatländer. Avtalen stöder kandidatländernas genomförande av EU-rätten.

På exportkreditområdet överenskomms om harmonisering av regler för statsstödd exportkreditgivning rörande fasträntekrediter.

5.6.5 Utvecklingssamarbete

Ett ambitiöst arbete bedrevs under ordförandeskapet för att förbättra och effektivisera EG:s bistånd. Beslut togs om en tidsplan samt innehåll för den handlingsplan och den rapport, som kommissionen årligen skall presentera för rådet. Årsrapporten skall framförallt informera om uppnådda resultat på biståndsområdet och ställa dessa i förhållande till unionens överordnade målsättning om att minska fattigdomen.

Biståndets roll för att förebygga väpnade konflikter (se även avsnitt 5.6.3) uppmärksammades, liksom behovet av ett effektivare samarbete mellan EU och FN. Nya riktlinjer utarbetades för praktisk samordning i fält av gemenskapens och medlemsstaternas utvecklingsstöd.

När det gäller de minst utvecklade länderna i Asien, Västindien och Stillahavsområdet (AVS-länderna) beslöt EU om skuldlättnadsåtgärder om 60 miljoner euro. Unionen, tillsammans med resten av givar-samfundet, förnyade dessutom sitt åtagande att minst 0,15 % av bruttonationalinkomsten (BNI) skall utgöra bistånd till minst utvecklade länder.

5.7 En öppen, modern och effektiv union

För att möta medborgarnas krav och behov samt för att en utvidgad union skall fungera effektivt måste EU bli öppnare och modernare. Öppenhet är en nyckelfaktor för unionens framtida arbete och fortlevnad. Det var utgångspunkten i det svenska arbetet på området, som kom att kretsa kring öppenhetsfrågor samt moderniseringen av unionens institutioner, en effektiv användning av budgetmedel samt debatten om EU:s framtid och förberedelserna inför regeringskonferensen 2004. Målsättningen var att bidra till ytterligare framsteg i detta arbete.

5.7.1 Öppenhet

När Sverige inledde sitt ordförandeskap var meningsskiljaktigheterna bland medlemsstaterna och mellan medlemsstaterna och Europaparlamentet stora i frågan om utformningen av regler om handlingsoffentlighet vid institutionerna. Det svenska ordförandeskapet lyckades överbrygga dessa och slutföra förhandlingarna om en förordning – öppenhetsrättsakten. Överenskommelsen – efter första läsningen i Europaparlamentet –

innebar ett stort steg framåt mot öppnare arbetsmetoder inom unionen samt medborgarnas tillgång till EU-dokument. Såväl de handlingar som upprättats inom institutionerna som inkommande handlingar omfattades av regleringen, även s.k. känsliga dokumenten, dock med vissa särregler. Offentliga register måste upprättas inom EU:s institutioner, som skall vara tillgängliga via Internet. De svenska offentlighetsreglerna påverkas inte i negativ riktning av beslutet.

Ett beslut fattades även av rådet om att offentliggöra rådsdokument på Internet.

5.7.2 EU:s framtid

Europeiska rådet enades vid sitt möte i Nice om att inleda en bred och djup diskussion om EU:s framtida utveckling. Det svenska ordförandeskapet fick i uppdrag att tillsammans med det då inkommande belgiska ordförandeskapet och i samarbete med kommissionen och med Europaparlamentets medverkan uppmuntra till en omfattande debatt med samtliga berörda parter. Uppgiften var inte att presentera gemensamma förslag i de sakfrågor av fördragsmässig natur, som debatten skulle frambringa.

Debatten om unionens framtid lanserades officiellt i Bryssel den 7 mars 2001 med deltagande av statsministern, den belgiske premiärministern Verhofstadt, kommissionens ordförande samt Europaparlamentets vice talman Martin. I samband härmed öppnades även en gemensam webbplats för framtidsdebatten där bl.a. statsministern presenterade ett första debattinlägg, som sedan kom att följas av inlägg från flertalet av statsministerns kollegor i medlems- och kandidatländerna.

I enlighet med uppdraget från Nice presenterade det svenska ordförandeskapet en rapport till Europeiska rådets möte i Göteborg. I rapporten redogjordes för alla de initiativ som tagits för att stimulera till nationell debatt i medlemsländer och kandidatländer, liksom på de europeiska institutionernas nivå. Därtill diskuterades hur den fortsatta processen skulle utformas, med ett tydligt förordande om att nästa regeringskonferens skulle föregås av en period med strukturerad dialog, inklusive ett öppet forum eller konvent. I slutsatserna från Europeiska rådets möte i Göteborg beslöts att de fortsatta övervägandena skulle omfatta ett sådant forum.

5.7.3 Modernisering av EU:s institutioner

Arbetet med att modernisera EU:s institutioner inleddes före det svenska ordförandeskapet. En första behandling av kommissionens förslag om dess interna reformer ägde rum.

Vid toppmötet i Göteborg uppmanades rådets generalsekreterare att fortsätta arbetet för bättre effektivitet i rådsarbetet och fortsatt förnyelse av unionens institutioner.

Det etablerades viss samsyn med Europaparlamentet om den utestående frågan om Europaparlamentarikernas skatteregler. Denna

fråga kunde dock inte lösas på grund av motsättningar mellan medlemsländerna.

5.7.4 Effektiv användning av EU:s budgetmedel

Arbetet med att tillförsäkra en effektivare användning av budgetmedel tog ett steg framåt vid toppmötet i Göteborg genom ställningstagandet att en helt ny budgetförordning skall vara beslutad före utgången av 2002. Detta är en förutsättning för att EU:s budgetprocess skall kunna moderniseras och understödja en bättre användning och kontroll av budgetmedlen.

En politisk överenskommelse nåddes om det övergripande innehållet vars huvudinslag omfattar regler för ansvar och ansvarstagande i kommissionen, tydligare och enklare regler för budgetering och utnyttjande av anslagsmedel, krav på uppföljning och utvärdering av den verksamhet som finansieras från EG-budgeten, t.ex. biståndet och andra utrikespolitiska åtgärder, samt kostnadseffektivare rutiner för bl.a. upphandling.

Rådet beslutade för första gången om prioriteringar för EG-budgeten för det kommande året vilket var ett betydande framsteg för en stärkt och mer resultatorienterad budgetprocess. Rådets beslut att rekommendera att kommissionen beviljades ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för 1999 innebar att rådet beaktade en stor del av revisionsrättens iakttagelser för det aktuella året.

6 Europaparlamentet

Som ordförande i Europeiska unionens ministerråd företrädde Sverige rådet i kontakterna med Europaparlamentet (EP). Detta innebar framträdanden på politisk nivå i en lång rad plenar- och utskottsdebatter i olika aktuella frågor, att besvara frågor till rådet från enskilda ledamöter vid varje EP-session (vanligtvis 35–40 frågor per session), att vara en förhandlingspart vid förlikningar samt delta i möten med de politiska gruppledarna och i s.k. trilögmöten, som äger rum mellan de högsta företrädarna för EP, rådet och kommissionen.

6.1 Arbetet inför ordförandeskapet

Under perioden april – december 2000 genomförde flertalet statsråd kontaktskapande besök i Bryssel/Strasbourg. Kontakt etablerades i regel med utskottsordförande samt föredragande för aktuella sakfrågor. Talmannen, de politiska gruppledarna och de svenska ledamöterna ägnades särskild uppmärksamhet. Inför ordförandeskapet inbjöds dessutom ett flertal av Europaparlamentets utskott till Stockholm för möte med motsvarande riksdagsutskott samt ansvarigt fackdepartement.

Statsministern hade inför ordförandeskapet utsett statssekreteraren för EU-frågor på Statsrådsberedningen till regeringens särskilde företrädare i kontakterna med Europaparlamentet.

6.2 Arbetet under ordförandeskapet

Det svenska ordförandeskapsprogrammet redovisades av statsministern i plenum den 17 januari. Därutöver redovisade de fackministrar och statssekreterare som var ordförande i någon rådskonstellation sina ordförandeskapsprogram inför resp. ansvarigt fackutskott, huvudsakligen i januari.

Under ordförandeperioden höll EP *sex veckosessioner* i Strasbourg och *fyra tvådagarssessioner* i Bryssel. Ordförandeskapet förväntades alltid närvara på politisk nivå vid sessionerna i Strasbourg och vid behov också vid minisessionerna i Bryssel (se bilaga 1). Rådets framträdanden koncentrerades dock vanligen till onsdagar under sessionerna i Strasbourg. Ordförandeskapet företrädde rådet i debatter i aktuella ämnen i plenum samt deltog i den regelmässiga frågestunden med rådet. Ordförandeskapet företrädde även rådet vid interinstitutionella trilogmöten mellan rådet, kommissionen och parlamentet liksom vid möten med ledarna för de politiska grupperna (den s.k. ordförandekonferensen) samt ledde förlikningsförhandlingar.

Initiativ till debatter i aktuella frågor i EP:s plenum kan tas av EP självt eller av rådet. Det svenska ordförandeskapet deltog i ett stort antal *plenardebatter* i Strasbourg respektive minisessionerna i Bryssel (se bilaga 1).

I ordförandeskapets uppgifter ingick även att företräda rådet i den *frågestund*, som äger rum en gång i månaden vid sessionen i Strasbourg. Sammanlagt utarbetades svar på 217 muntliga frågor under de sex månaderna.

Ett utskott, en politisk grupp eller minst 32 ledamöter får dessutom ställa *frågor till rådet* och kommissionen och begära att dessa skall föras upp på parlamentets föredragningslista. Under det svenska ordförandeskapet förekom 9 debatter på grundval av sådan muntlig interpellation. Dessa behandlade Koreahalvön, Colombia, fri rörlighet för personer, konfliktförebyggande och krishantering, expertgruppens slutrapport om reglering av finansmarknadsområdet (Lamfalussy-rapporten), konferensen om det minst utvecklade länderna (MUL-konferensen), det europeiska satellitnavigeringssystemet Galileo, rådets beslutsprocedurer vid inrättandet av tvistlösningspaneler inom ramen för världshandelsorganisationen (WTO) samt den årliga debatten om rättsliga och inrikesfrågor (RIF-debatten).

Ordförandeskapet hade även ett intensivt samarbete med EP i samtliga viktiga *medbeslutandefrågor*. Bland resultatet märks förordningen om allmänhetens tillgång till handlingar (den s.k. öppenhetsrättsakten), där förhandlingarna kunde föras till ett lyckosamt slut i första läsningen. Under det svenska ordförandeskapet slutfördes fler medbeslutandefrågor än under något tidigare ordförandeskap.

Det svenska ordförandeskapet avslutade elva *förlikningar* under våren 2001. Förlikningarna rörde rekommendationen om minimikriterier för miljötillsyn, tobaksdirektivet, beslutet om hamnar inom ramen för trans-europeiska nätverk (TEN) samt direktiven om bedömning av inverkan på miljön av vissa planer och program, däck på motorfordon, följerätt, motorfordon med fler än åtta säten, allmän produktsäkerhet, övertagandebud samt direktiven om stora förbränningsanläggningar och nationella utsläppstak.

Beträffande direktivet om övertagandebud noteras att förlikningskommitténs gemensamma utkast, som antogs den 5 juni, röstades ned i Europaparlamentets pleniomröstning den 3 juli. För första gången sedan Amsterdamfördraget trädde i kraft valde parlamentet att gå emot resultatet från förlikningskommittén.

Härutöver förekom diskussioner med EP i *frågor som rör EP:s egen verksamhet*, såsom stadgan för EP:s ledamöter och en stadga för politiska partier. Dessa frågor kunde dock inte slutföras under ordförandeskapet.

6.3 Framträdanden på politisk nivå i Europaparlamentet under våren 2001

Sverige genomförde fler officiella framträdanden på politisk nivå inför plenum och utskott än något tidigare ordförandeland. Statsministern framträdde i plenum vid tre tillfällen, vilket var mer än någon annan regeringschef under tidigare ordförandeskap. Dels presenterade statsministern ordförandeskapsprogrammet den 17 januari, dels redovisade han resultaten från Europeiska rådets möte i Stockholm den 4 april. Slutligen framträdde statsministern vid den första plenarsessionen under det belgiska ordförandeskapet (den 3 juli) för att presentera resultaten från Europeiska rådets möte i Göteborg samt för att lämna en redovisning av det svenska ordförandeskapet.

Vid ett 50-tal tillfällen framträdde statsråd och statssekreterare även i utskotten (se bilaga 2). Således avrapporterades t.ex. resultaten från Allmänna rådets möten, dvs. rådet i dess sammansättning av medlemsstaternas utrikesministrar, regelbundet i EP:s utrikesutskott.

7 Mötesverksamheten i Sverige

Som en del av åtagandena under ordförandeskapet genomfördes sammanlagt 77 möten på 44 olika orter i Sverige, från Kiruna i norr till Ystad i söder. Inget annat ordförandeland har haft en sådan geografisk spridning på mötesverksamheten (se bilaga 3).

Möteskalendariet innefattade två möten med Europeiska rådet, två möten på stats- och regeringschefs nivå med tredje land, 10 informella ministermöten, 18 rådsarbetsgruppsmöten, 18 seminarier och konferenser samt 27 övriga möten, huvudsakligen på tjänstemannanivå.

Mötenas storlek och karaktär uppvisade stor variation. Europeiska rådets möten var i särklass de största med över 4 000 aktörer medan de

minsta mötena omfattade ett 20-tal deltagare. Varje möte fick således ett skraddarsytt upplägg, som tog sin utgångspunkt i det ansvariga departementets önskemål samt förväntat mediaintresse.

Samtliga kandidatländer bjöds in till 26 av mötena i Sverige, varav ett var Europeiska rådets möte i Göteborg och tre var möten på ministernivå. Sammanlagt deltog 10 350 delegater, mediebevakningen uppgick till 4 800 representanter. Organisationen omfattade 700 support- och expertfunktioner.

7.1 Förberedelser och genomförande av mötena

Mötesverksamheten förbereddes och genomfördes i projektform. Departementen ansvarade själva för sakinnehållet för möten inom det egna ansvarsområdet och utsåg även projektledare. 2001-sekretariatet, som hade huvudansvar för det praktiska genomförandet samt därtill relaterade kostnader, utsåg möteskoordinatorer, vilka ingick i departementens projektgrupper.

I 2001-sekretariatets uppdrag låg att svara för alla praktiska arrangemang. Ändamålsenliga lokaler för varje möte identifierades och förhyrdes. För de större mötena behövde lokalerna anpassas. Sekretariatet samarbetade med Statens fastighetsverk som upphandlade arkitekt, byggnation m.m. för iordningställande av lokaler. Vid de större mötena fanns förutom mötesrum även delegationsrum och kaféer. Lokalerna utrustades med IT, tolkbås, tolk- och konferensteknik m.m. Mediacentra upprättades för Europeiska rådets möten, de informella ministermötena samt toppmötena EU-tredje land. I mediacentra fanns arbetsplatser för skrivande media, nyhets- och bildbyråer och etermedia samt pressbriefingrum, restauranger och kaféer. Vidare svarade sekretariatet för mottagande vid flygplatser, transporter, inkvartering och måltider m.m.

7.2 Samarbetspartner

Ett stort engagemang från kommuner och län inför lokaliseringen av mötena, lade grunden för ett gott samarbete med kontaktpersoner på såväl lokal som regional nivå. I några mötesprojekt ingick även representanter från universitet, högskolor, institutioner och organisationer. På ett mycket tidigt stadium etablerades ett nära samarbete med polisen på central nivå, vilket resulterade i att såväl den öppna polisen som säkerhetspolisen deltog i de olika mötesprojekten från början. Regeringen tog i december 1999 positiv ställning till att knyta svenskt näringsliv till det svenska ordförandeskapet. Samarbetet sågs som en del av det allmänna exportfrämjandet som skulle bidra till att stärka bilden av Sverige. Samtidigt som mötesverksamheten tillfördes ett mervärde.

Nämnden för offentlig upphandling (NOU) uppmärksammade Regeringskansliets samarbete med näringslivet våren 2001 men avslutade detta ärende utan att rikta kritik mot Regeringskansliet.

7.3 Ekonomisk översikt

2001-sekretariatet svarade för alla kostnader för det praktiska genomförandet av mötesverksamheten. Detta skedde inom ramen för tilldelade medel, med en beräknad kostnad på preliminärt ca 331 miljoner kronor. Utgångspunkten för förberedelserna och genomförandet av mötena var att de skulle genomföras i enlighet med en till svenska förhållanden anpassad praxis: funktionella och flexibla arrangemang, med gästfrihet utan överdåd. Av den totala kostnaden svarade Europeiska rådets möten i Göteborg och Stockholm samt toppmötena EU-tredjeland för 44 %, de informella ministermötena för 28 % och övriga möten för 8 % av mötesbudgeten. Knappt 20 % av mötesbudgeten var overheadkostnader, som inte har fördelats ut på respektive möte.

Med utgångspunkt i att Regeringskansliet är en myndighet och ordförandeskapet betraktades som en enda aktivitet, tolkades lagstiftningen inom upphandlingsområdet som att likartade tjänster skulle samordnas i upphandlingsförfarandet. Det ingick i 2001-sekretariatets uppdrag att genomföra de praktiska arrangemangen sammanhängande med mötesverksamheten. Sekretariatet genomförde upphandlingarna tillsammans med förvaltningsavdelningens (FA) upphandlingsjuridiska expertis. Ett flertal externa leverantörer upphandlades. Vidare utnyttjades även ett antal befintliga ramavtal, vilket underlättade upphandlingen.

Den geografiska spridningen innebar i praktiken att varje möte genomfördes som ett unikt projekt där nya miljöer (inredning, IT, tolkbås) skulle iordningställas, rivas ner, transporteras till nästa ort och byggas upp igen. Bl.a. installations-, bemannings- och transportkostnaderna påverkades av detta.

7.4 Miljöaspekter

Miljöfrågorna var högt prioriterade under Sveriges ordförandeskap och i linje med detta genomfördes också arrangemangen kring ordförandeskapet på ett miljöanpassat sätt. Krav ställdes i samtliga upphandlingar på att leverantörerna i sina uppdrag skulle följa Regeringskansliets miljöpolicy och miljömål, där så var möjligt. På motsvarande sätt togs frågan upp i ett tidigt skede i de samtal om samarbete, som fördes med näringslivet. Samtliga avtal som sekretariatet tecknade innehöll krav på miljöhänsyn.

För att begränsa resursförbrukningen valde 2001-sekretariatet en återhållsam linje där antalet artiklar och upplagor med ordförandeskapets logotyp begränsades. Papper som slängdes under mötesverksamheten återvanns.

7.5 Tolkfrågor vid informella möten

Ordförandeskapet avgör vilka tolkregimer som skall tillämpas vid möten i värdlandet. Det finns inga EU-gemensamma riktlinjer om tolkregimer, däremot en praxis. Denna tenderar dock att förändras över tid och inte

sällan råder olika uppfattningar om hur praxis skall uttolkas. Detta ställde stora krav på hur tolkfrågan skulle hanteras.

Inför det svenska ordförandeskapet var den övergripande målsättningen att undvika konflikter i språkfrågan. Detta innebar i korthet att beslut om tolkregimer skulle följa en generös linje med utgångspunkt i etablerad praxis. Hänsyn skulle också tas till faktiska behov.

Ett antal medlemsstater hade uttalade krav och synpunkter på föreslagna tolkregimer. Dessa krav gällde inte enbart de informella ministermötena utan också tjänstemannamöten. Med den strategi som det svenska ordförandeskapet valde visade det sig dock att konflikter i språkfrågan, med ett par undantag, kunde undvikas.

Under tidigare ordförandeskap har, vid informella ministermöten, tolkning i regel skett till och från ordförandelandets språk med några undantag. De undantag som brukar återkomma är finansministrarnas respektive utrikesministrarnas informella ministermöten. Det svenska ordförandeskapet följde i stort sett samma linje. Vid rådsarbetsgruppsmöten och tjänstemannamöten förekom tolkning till och från svenska dels vid möten där det varit praxis med ordförandelandets språk, dels när det existerade ett faktiskt behov.

7.6 Gåvor

De utvalda gåvorna representerade modern svensk form och design samt återspeglade miljömedvetenhet och jämställdhet. Totalt utdelades ca 1500 särskilt utvalda gåvor, fördelat på ett tiotal olika produkter.

8 Press-, informations- och kulturverksamheten

Uppdraget att samordna hela Regeringskansliets press-, informations- och kulturaktiviteter inför och under det svenska ordförandeskapet gavs 1998 åt UD:s enhet för press-, informations- och kulturfrågor (UD-PIK).

Målsättningen var att medverka till att öka kunskaperna om och intresset för ordförandeskapet och EU-frågorna. Bredden i EU-samarbetet skulle manifesteras och de svenska prioriteringarna skulle synliggöras. Informationen skulle vara öppen och tillgänglig för så många som möjligt, inklusive för människor med särskilda behov; bl.a. översattes olika EU-faktablad till de tio vanligaste invandrarspråken och lades ut på ordförandeskapets webbplats. Hemsidan var dessutom kodad så att den kunde läsas av talsynteser, vilket underlättade för synskadade att ta del av informationen. Visst innehåll var även teckentolkat.

I press-, informations- och kulturverksamheten ingick också att visa att Sverige är en IT-nation, som kan utnyttja ny teknik för relevant och intressant information till allmänhet och medier. Under Europeiska rådets möte i Stockholm anordnades en utställning i toppmötets presslokaler med 30 svenska utställare över hur informationsteknik används av svenska företag, i svensk förvaltning och av svenska konsumenter. Bilden

av Sverige som en modern IT-nation skulle även komma att visas upp utomlands.

Utifrån dessa förutsättningar påbörjades under våren 2000 det konkreta arbetet med en webbplats (eu2001.se) och en omfattande informations- och seminarieverksamhet, kulturaktiviteter samt ett vänortsprojekt.

Den breda kultursatsning som gjordes, framför allt i Europa, skapade ett ökat intresse för vårt lands nutida kulturliv och bidrog också till att den traditionella Sverige bilden gavs ett delvis nytt och modernt innehåll. Över 400 kulturprojekt genomfördes inom främst områden som formgivning, arkitektur och musik. De karakteriserades av hög kvalitet, nådde en stor publik och fick medialt genomslag.

8.1 Aktiviteter före ordförandeskapet

Informationsverksamheten inleddes i större skala under våren år 2000. Ett omfattande skriftligt material togs fram om aktuella EU-frågor och Regeringskansliets förberedelsearbete inför det svenska ordförandeskapet.

Ett stort antal arrangemang genomfördes. Bl.a. anordnades ett antal temadagar för lärare och bibliotekarier. Vidare genomfördes en intensiv mötes- och seminarieverksamhet på temat "Regeringens roll under ordförandeskapet" samt de aktuella sakfrågorna. Lärare, studenter, fackliga företrädare, forskare, informationsansvariga på myndigheter, journalister och ledarskribenter på riks- och lokalmedier m.fl. deltog i dessa möten.

Ideella organisationer och föreningar gavs ett första tillfälle att ansöka om projektbidrag för informationsaktiviteter riktade till den breda allmänheten. Detta genomfördes även i ett andra steg under hösten år 2000. Totalt fördelades 8 mnkr på 91 olika projekt. Projektens huvudsakliga inriktning var seminarier, debatter, utställningar och kurser om EU, Sveriges ordförandeskap i EU 2001 och om de svenska ordförandeskapets prioriterade frågor.

I juni utsåg regeringen 31 vänortsprojekt. Syftet var framförallt att skapa en mötesplats med möjlighet till ökade kontakter mellan ungdomar och inom områden som kultur, idrott och miljö. Totalt avsattes 20 miljoner kronor för ändamålet. Ansvar för genomförandet överlämnades till Svenska Kommunförbundet.

Ett seminarium om utvidgningen för att bredda och fördjupa den svenska debatten inför de fortsatta utvidgningsförhandlingarna ägde rum i riksdagshuset den 28 september. Seminariet var ett samarrangemang mellan Utrikesdepartementet och Utrikespolitiska Institutet. Seminariet hade ca 350 svenska och utländska deltagare från medier, organisationer, politiska partier, utländska ambassader etc.

Projektet "Unga reportrar", som vände sig till elever från gymnasiet, komvux och folkhögskolor, sju sattes i november år 2000. Projektet gick ut på att låta ungdomar bevaka och skriva artiklar om samtliga informella ministermöten samt ytterligare ett 60-tal EU-möten runt om i landet. Artiklarna publicerades sedan på en separat ungdomssida på ordförandeskapets webbplats. Syftet var att öka ungdomars kunskaper om och intresse och engagemang för den Europeiska unionen. Genom att låta

ungdomar skriva för ungdomar utifrån sitt eget perspektiv gavs ett alternativ till den traditionella EU-bevakningen. Sammanlagt 350 elever från hela landet deltog i projektet.

Den 19 december samlades över 2 000 personer från i stort sett hela det offentliga Sverige till en upptaktskonferens i Konserthuset i Stockholm. I programmet medverkade bl. a. statsministern och utrikesministern som båda talade om de svenska prioriteringarna under det kommande halvåret.

8.2 Ordförandeskapets webbplats

I början av december år 2000 öppnades ordförandeskapets webbplats; eu2001.se. Syftet med webbplatsen var att ge alla som var intresserade möjlighet att följa det löpande arbetet under det svenska ordförandeskapet. Målsättningen var att göra det lättare för medierna att bevaka ordförandeskapet och EU-frågorna. Det fanns även en målsättning att öka kunskaperna om EU-arbetet bland allmänheten samt att visa Sveriges roll som ledande på IT-området.

Öppenhet och insyn är en central fråga för Sverige i EU-arbetet. Webbplatsen utgjorde ett viktigt instrument för att i praktiken visa den svenska öppenheten, genom att tillhandahålla bred och djup information.

Över 800 000 besök gjordes på webbplatsen och 5300 personer prenumererade, via e-post, på de löpande nyheterna. Webbplatsen utvecklades till att bli en viktig kanal både för, såväl nationella som internationella, nyhetsredaktioner och för den interna kommunikationen inom Regeringskansliet. Avlastningen för både handläggare och pressansvariga var betydande.

8.3 Aktiviteter under ordförandeskapshalvåret

Det första officiella Sverigebesöket under ordförandeskapet gjordes av kommissionen den 9 januari. Besöket avslutades med att kommissionärer samtalade på ordförandeskapets webbplats och lät sig intervjuas av bl.a. "Unga reportrar". Vid den avslutande presskonferensen talade kommissionens ordförande Romano Prodi och statsministern om det kommande halvårets utmaningar.

I samband med det första informella ministermötet, i Norrköping, visades för första gången den utställning, som tagits fram om ordförandeskapet. Utställningen togs fram i 200 exemplar för att användas av läns- och folkbibliotek runt om i landet under hela ordförandehalvåret.

I direkt anslutning till det informella mötet mellan inre marknads- och konsumentministrar arrangerade ordförandeskapet, med finansiellt stöd från kommissionen, ett seminarium för konsumentorganisationer. Dessa fick, för första gången, tillfälle att lämna synpunkter direkt till ministermötet.

I samband med toppmötet i Stockholm genomfördes ett större publikt evenemang. På Centralstationen arrangerades "Ta en titt på toppmötet". I

det fyra dagar långa programmet medverkade en rad statsråd, Europaparlamentariker, kommissionärer, sakkunniga och andra experter. Presskonferenser vid toppmötet och andra intervjuer direktsändes på storbildsskärm.

Ett motsvarande arrangemang genomfördes även under toppmötet i Göteborg med ett liknande upplägg som i Stockholm. Programmet var delvis lokalt inriktat, men också här medverkade statsråd och Europaparlamentariker.

Nyhetsbladet *EU-rapport* med en upplaga på ca 45 000 ex. rapporterade också från de informella ministermötena. Nyhetsbladet fick en ny grafisk form och utkom med åtta nummer under våren. Ett nytryck på 200 000 ex. av tidningen *eu2001.se*, gjordes i april för att kunna distribueras som bilaga till lokala tidningar på vissa av de orter där ministermöten ägde rum. Tidningen fanns också tillgänglig på ett stort antal postkontor runt om i landet.

Till den seminarie- och mötesverksamhet som frivilligorganisationer och nätverk organiserade i samband med toppmötet i Göteborg bidrog Regeringskansliet med särskilda medel. Två till sin karaktär olika dialogmöten anordnades dessutom av Statsrådsberedningen. Det första mötet ägde rum på Göteborgs universitet med ca 400 representanter för nätverk/organisationer och med statsministern, vice statsministern samt statsråden Leif Pagrotsky och Kjell Larsson närvarande. Det andra mötet genomfördes via direktlänk mellan å ena sidan statsministern och ett antal regeringschefer och EU-kommissionärer från toppmöteslokalen i Svenska Mässan å andra sidan företrädare för nätverken, som befann sig på Fritt Forums festivalområde på Pustervikskajen.

8.4 Mediekontakter och medieservice

Tillsammans med andra departement och aktörer anordnades en omfattande informationsverksamhet mot nationella och internationella medier. Ett stort antal presseminarier genomfördes bl.a. med TV, radio och tidningsredaktioner i Stockholm och Göteborg. Motsvarande möten gjordes också på alla de orter som ansvarade för informella ministermöten eller andra större officiella EU-möten.

Statsrådsberedningen anordnade vidare sammanlagt 20 informationsträffar med pressen i Stockholm på olika teman. Samtliga dessa direktsändes via ordförandeskapets webbplats på Internet.

Besöksprogram genomfördes för ca 300 utländska journalister från tidningar, tidskrifter, TV och radio, främst från medlemsstaterna och kandidatländerna, men även från Ryssland och andra länder utanför EU.

Mediekontakterna i Bryssel spelade en viktig roll för internationella mediernas syn på ordförandeskapet. Det övergripande målet för representationens mediekontakter var att bidra till att göra det svenska ordförandeskapet framgångsrikt genom att snabbt kunna ge korrekt, sakkunnig och relevant information. Öppenhet och tillgänglighet var viktiga aspekter och en tillgänglighetskod lades fast.

I Bryssel genomfördes, av Brysselrepresentationen, bl.a. internationella pressträffar på representationen, särskilda pressarrangemang för

svenska ministrar vid besök i Bryssel samt luncher/middagar med ledningen för representationen och de mest tongivande utländska korrespondenterna i Bryssel.

Vid sidan av arbetet med de utländska journalisterna ordnade representationen i samarbete med UD-PIK ett 3-dagarsseminarium i Bryssel för svenska ledarskribenter i juni 2000. I september 2000 hölls ett motsvarande seminarium för svenska landsortsjournalister, främst från orter som arrangerade informella rådsmöten i Sverige. De svenska journalisterna i Bryssel inbjöds regelbundet till veckomöten och pressträffar inför ordförandeskapsperioden.

Veckomöten i rådets pressrum genomfördes inför varje formellt ministerrådsmöte med representationens ledning eller sakhandläggare under ledning av pressråden. Sammanlagt hölls 17 veckomöten, som även gick att lyssna på i efterhand på ordförandeskapswebbplatsen.

Sammanlagt under det svenska ordförandeskapet hölls uppskattningsvis 135 presskonferenser i Bryssel, Luxemburg och Strasbourg. I genomsnitt hölls mer än en presskonferens per vardag under ordförandeskapet.

I Stockholm genomfördes även ett stort antal möten med de Stockholmsbaserade ambassaderna, från såväl politisk som tjänstemannanivå. Huvudsakligen genomfördes dessa med EU-ambassaderna, inför och efter viktigare möten. Men ett stort antal informationsmöten hölls även för övriga ambassader i syfte att ge en god bild av det svenska ordförandeskapet samt utvecklingen inom unionen.

9 Kostnadsredogörelse

Riksdagen beviljade i budgetpropositionerna för år 2000 och 2001 Regeringskansliet 835 miljoner kronor extra i förvaltningsanslag för att förbereda och genomföra Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd. För åren 2000 och 2001 ingick dessa extra medel i fördelningen av Regeringskansliets anslag.

Regeringskansliets anslag 90:5 Regeringskansliet m.m. och anslaget 5:1 Utrikesförvaltningen uppgick för år 2000 till 4 467 miljoner kronor och för år 2001 till 5 140 miljoner kronor. I dessa belopp ingick de extra 835 miljoner kronor som var avsedda att finansiera de extra kostnaderna för ordförandeskapet. I de extra tillförda medlen ingick även kostnaderna för mötesverksamheten i Sverige samt kostnaderna för de extra press-, informations- och kultursatsningarna, som preliminärt uppgick till 331 miljoner respektive 71,2 miljoner.

Med departementens verksamhetsplaner som underlag bereddes sedan frågan om medelsfördelningen inom Regeringskansliet.

Kostnadsredovisningen för Regeringskansliets förvaltningsanslag omfattar således i princip alla kostnader som hör till ordförandeskapet. Detta försvårar en jämförelse med andra medlemsstaters ordförandeskapskostnader då dessa ofta valt andra redovisningsprinciper. Utöver förvaltningsanslaget disponerar Regeringskansliet sakanslag för verksamheter som kan ha haft betydelse för det svenska ordförandeskapet. Ett exempel på detta är anslaget för EU-information.

9.1 Principer för fördelningen av de extra medel som tillfördes

De principer som tillämpades vid fördelningen var följande:

1. Medel tilldelades i första hand för aktiviteter som bedömdes vara obligatoriska. Dit hörde framför allt mötesverksamheten i Sverige och utomlands, kompetensutveckling samt information till och kommunikation med allmänheten och media. Vad som var obligatoriskt i sammanhanget avgjordes av gällande regelverk, tidigare fattade beslut inom EU:s institutioner, utvecklad praxis samt vilka frågor som var aktuella att driva från svenskt håll.

2. Departement med stora obligatoriska åtaganden i form av många möten, prioriterade eller arbetskrävande frågor när det gäller den formella ordförandeskapsrollen tilldelades mer medel än departement med mindre omfattande åtaganden.

3. De departement med omfattande EU-verksamhet eller internationell verksamhet förväntades dessutom prioritera om de egna ordinarie resurserna så långt det var möjligt till förmån för ordförandeskapet.

Resultatet av fördelningen av de extra förvaltningsanslagsmedel blev att Utrikesdepartementet, Justitiedepartementet, Jordbruksdepartementet, Näringsdepartementet, Finansdepartementet och Miljödepartementet fick störst tilldelning. Större departement, särskilt Utrikesdepartementet, fick även i hög utsträckning prioritera om befintliga resurser till förmån för ordförandeskapet.

9.2 Uppföljning och prognos

Förvaltningschefens stab har i samband med den månatliga ekonomiska uppföljningen av Regeringskansliets ordinarie verksamhet, även gjort löpande uppföljningar av utfallet för ordförandeskapet. Det är inte helt säkert att slutregleringen är klar vid årsbokslutet eftersom det kan finnas eftersläpningar av t.ex. bidrag från kommissionen.

Prognosen är dock att myndighetens kostnader för förberedelser och genomförande av ordförandeskapet ryms inom de av riksdagen anvisade ekonomiska ramarna. De 835 miljoner kronor som riksdagen tilldelade Regeringskansliet extra i förvaltningsanslag förbrukas i sin helhet. Därtill har interna omprioriteringar gjorts på preliminärt 56,7 miljoner kronor av ordinarie förvaltningsanslag för arbetet med ordförandeskapet i EU våren 2001.

9.3 Ansvars- och arbetsfördelning

Inför planeringen av ordförandeskapet gjordes en preliminär arbets- och ansvarsfördelning av genomförandet av olika åtaganden.

Ansvarsfördelning gjordes upp i samband med verksamhetsplaneringen inför år 2000 och 2001. Det klargjordes också då att den som ansvarade för ett åtagande också hade ansvar för att finansiera detta. Finansiering skedde som nämnts tidigare i huvudsak på två sätt: genom

de extra ordförandeskapsmedlen och genom omprioriteringar inom det ordinarie anslaget.

Förvaltningsavdelningen bistod Statsrådsberedningen med beredningen av verksamhetsplanering och medelsfördelning inför ordförandeskapet. Denna process integrerades så långt som möjligt i den ordinarie verksamhetsplanerings- och anslagsfördelningsprocessen. Förvaltningsavdelningen svarade för uppföljningen av ordförandeskapets kostnader.

Bilaga 1 Svenska ministrars framträdanden i Europaparlamentets plenum januari till juli 2001

Datum	Plats	Minister/ Statssekreterare	Titel	Ämne
17 januari	Strasbourg	Göran Persson	Statsminister	Presentation av det svenska ordförandeskapsprogrammet
17 januari	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Användandet av urarmat uran i Bosnien och Kosovo (Balkansyndromet) (deklaration följt av debatt)
17 januari	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Korea (deklaration följt av debatt)
17 januari	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Rådets prioriteringar för Förenta Nationernas kommission för mänskliga rättigheters möte i Geneve (deklaration följt av debatt)
17 januari	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella	Frågestund

			frågor, Statsrådsberedningen	
31 januari	Bryssel	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Gemensam strategi för Medelhavsregionen - Barcelonaprocessen (debatt)
31 januari	Bryssel	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Situationen i Mellanöstern (deklaration följt av debatt)
31 januari	Bryssel	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Plan Colombia (debatt)
14 februari	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Anslutningspartnerskap med Turkiet (debatt)
14 februari	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Fri rörlighet för personer – Tillämpning av socialförsäkringssystem (debatt)
14 februari	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella	Europeiska rådet våren 2001 – Rapport om framstegen sedan Lissabon och framtida åtgärder – Ekonomisk tillväxt (debatt)

			frågor, Statsrådsberedningen	
14 februari	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Frågestund
1 mars	Bryssel	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Uttalande om luftanfall mot Irak
14 mars	Strasbourg	Anna Lindh	Utrikesminister	Uppföljning av Nice (deklaration följt av debatt)
14 mars	Strasbourg	Anna Lindh	Utrikesminister	Föreberedande arbete för Europeiska rådet i Stockholm 23-24 mars 2001 (uttalande följt av debatt)
14 mars	Strasbourg	Anna Lindh Lars Danielsson	Utrikesminister Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Konfliktförebyggande och krishantering (inklusive uttalande om situationen vid gränsen mellan f d Jugoslavien/Kosovo och FYROM (debatt)
14 mars	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Reglering av europeiska värdepappersmarknaderna (debatt)

14 mars	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Mul- och klövsjukan (uttalande följt av debatt)
14 mars	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Frågestund
4 april	Strasbourg	Göran Persson	Statsminister	Resultatet av Europeiska rådet 23-24 mars 2001 i Stockholm – Situationen i Mellanöstern (uttalande följt av debatt)
4 april	Strasbourg	Thomas Bodström	Justitieminister	Årlig debatt om området för frihet, säkerhet och rättvisa – Säkerhet och rättvisa
4 april	Strasbourg	Maj-Inger Klingvall	Bistånds- och migrationsminister	Årlig debatt om området för frihet, säkerhet och rättvisa – Illegal invandring och fartyget "East Sea" (debatt)
4 april	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Tredje FN-konferensen om de minst utvecklade länderna (debatt)
4 april	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Frågestund
2 maj	Bryssel	Britta Lejon	Demokrati- och förvaltningsminister	Allmänhetens tillgång till handlingar (debatt)

16 maj	Strasbourg	Anna Lindh	Utrikesminister	Situation i Mellanöstern (uttalande)
16 maj	Strasbourg	Anna Lindh	Utrikesminister	Transatlantiska relationer (uttalande)
16 maj	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Turkiska fångars situation (debatt)
16 maj	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Situationen i FYROM (debatt)
16 maj	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Frågestund
30 maj	Bryssel	Anna Lindh	Utrikesminister	Nicefördraget och Europeiska unionens framtid (debatt)
30 maj	Bryssel	Kjell Larsson	Miljöminister	Uttalande om resultatet av rådets och kommissionens besök till Korea
30 maj	Bryssel	Kjell Larsson	Miljöminister	Integrering av miljöfrågor med ekonomisk politik – Miljöpolitik och hållbar utveckling (debatt)
11 juni	Strasbourg	Margareta Winberg	Jordbruksminister och jämställdhetsminister	Djurskydd (uttalande följt av debatt)

12 juni	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	WTO panel/Sektion 211 (debatt)
12 juni	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor, Statsrådsberedningen	Frågestund
13 juni	Strasbourg	Anna Lindh	Utrikesminister	Förberedelser för Europeiska rådet (Göteborg 15-16 juni 2001) (uttalande med debatt)
3 juli	Strasbourg	Göran Persson	Statsminister	Rapport från det Europeiska rådets möte 15-16 juni 2001 i Göteborg och debatt om resultaten av det svenska ordförandeskapet

Bilaga 2 Svenska ministrars framträdanden i utskotten i Europaparlamentet från november 2000 till juli 2001

Datum	Plats	Minister	Titel	Utskott/Ämne
22 november 2000	Bryssel	Margareta Winberg	Jordbruksminister och jämställdhetsminister	Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhetsfrågor - Presentation av ordförandeskapets prioriteringar för kvinnors rättigheter
8 januari	Bryssel	Maj-Inger Klingvall	Bistånds- och migrationsminister	Utskottet för utveckling och samarbete – Presentation av ordförandeskapets prioriteringar för utveckling och samarbete
23 januari	Bryssel	Anna Lindh	Utrikesminister	Utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik – Utrikespolitik och mänskliga rättigheter
23 januari	Bryssel	Maj-Inger Klingvall	Bistånds- och migrationsminister	Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor – Presentation av ordförandeskapets prioriteringar för rättsliga och inrikes frågor
23 januari	Bryssel	Thomas Bodström	Justitieminister	Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor – Presentation av ordförandeskapets prioriteringar för rättsliga och inrikes frågor
23 januari	Bryssel	Bosse Ringholm	Finansminister	Utskottet för ekonomi och valutafrågor - Ecofin

23 januari	Bryssel	Leif Pagrotsky	Handelsminister	Utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi - Presentation av ordförandeskapets prioriteringar för utrikeshandel
23 januari	Bryssel	Björn Rosengren	Näringsminister	Utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi - Diskussion om frågor rörande telekommunikationer
23 januari	Bryssel	Lars Rekke	Statssekreterare, Näringsdepartementet	Utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi - Diskussion om frågor rörande industri och energi
23 januari	Bryssel	Lars Engqvist	Socialminister	Utskottet för miljö, folkhälsa och konsumentfrågor – Diskussion om frågor rörande folkhälsa
23 januari	Bryssel	Margareta Winberg	Jordbruksminister och jämställdhetsminister	Utskottet för miljö, folkhälsa och konsumentfrågor – Diskussion om frågor rörande livsmedelssäkerhet
24 januari	Bryssel	Leif Pagrotsky	Handelsminister	Utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden - Diskussion om frågor rörande den inre marknaden
24 januari	Bryssel	Mona Sahlin	Statsråd i Näringsdepartementet	Utskottet för sysselsättning och socialfrågor – Diskussion om frågor rörande sysselsättning
24 januari	Bryssel	Ingela Thalén	Socialförsäkringsminister	Utskottet för sysselsättning och socialfrågor – Diskussion om frågor rörande socialförsäkring
24 januari	Bryssel	Kjell Larsson	Miljöminister	Utskottet för miljö, folkhälsa och konsumentfrågor – Diskussion om frågor rörande miljön
24 januari	Bryssel	Björn Rosengren	Näringsminister	Utskottet för regionalpolitik, transport och turism – Diskussion om frågor rörande transportpolitik
24 januari	Bryssel	Marita	Kulturminister	Utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning och media och

		Ulvskog		idrott – Diskussion om frågor rörande audiovisuell politik och kultur
24 januari	Bryssel	Thomas Östros	Utbildnings- och forskningsminister	Utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning och media och idrott – Diskussion om frågor rörande utbildning
30 januari	Bryssel	Margareta Winberg	Jordbruksminister och jämställdhetsminister	Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling – Diskussion om frågor rörande jordbruk
5 februari	Bryssel	Britta Lejon	Demokrati- och förvaltningsminister	Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor – Diskussion om frågor rörande öppenhet
6 februari	Bryssel	Thomas Östros	Utbildnings- och forskningsminister	Utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi - Diskussion om frågor rörande forskning
6 februari	Bryssel	Margareta Winberg	Jordbruksminister och jämställdhetsminister	Fiskeriutskottet – Diskussion om frågor rörande fiske
6 februari	Bryssel	Ulrica Messing	Statsråd i Näringsdepartementet	Utskottet för regionalpolitik, transport och turism – Diskussion rörande regionalpolitiska frågor och turismfrågor
6 februari	Bryssel	Britta Lejon	Demokrati- och förvaltningsminister	Utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning och media och idrott – Diskussion om frågor rörande ungdomspolitik
13 februari	Strasbourg	Anna Ekström	Statssekreterare, Näringsdepartementet	Utskottet för sysselsättning och socialfrågor och Utskottet för ekonomi och valutafrågor – Diskussion om förberedelserna för Europeiska rådets möte i Stockholm
13 februari	Strasbourg	Lars Danielsson	Statssekreterare för EU och internationella frågor på Statsrådsberedningen	Utskottet för konstitutionella frågor – Nicefördraget och Europeiska unionens framtid
27 februari	Bryssel	Hans Dahlgren	Kabinettssekreterare, UD	Utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik – Återrapportering från Allmänna

				rådet
13 mars	Strasbourg	Curt Malmberg	Statssekreterare, Finansdepartementet	Budgetkontrollutskottet – Ansvarsfrihet
19 mars	Bryssel	Britta Lejon	Demokrati- och förvaltningsminister	Utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden - Diskussion om frågor rörande konsumentpolitik
20 mars	Bryssel	Hans Dahlgren	Kabinettssekreterare	Utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik – Återrapportering från Allmänna rådet
20 mars	Bryssel	Maj-Inger Klingvall	Bistånds- och migrationsminister	Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor – Diskussion om frågor rörande rättsliga och inrikes frågor
20 mars	Bryssel	Kristina Rennerstedt	Statssekreterare, Justitiedepartementet	Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor – Diskussion om frågor rörande rättsliga och inrikes frågor
30 mars	Bryssel	Anna Lindh	Utrikesminister	Utskottet för konstitutionella frågor – Nicefördraget och Europeiska unionens framtid – Möte med medlemsstaternas och kandidatländernas nationella parlament. Nicefördraget och Europeiska unionens framtid
10 april	Bryssel	Hans Dahlgren	Kabinettssekreterare	Utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik – Återrapportering från Allmänna rådet
15 maj	Strasbourg	Hans Dahlgren	Kabinettssekreterare	Utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik – Återrapportering från Allmänna

				rådet
12 juni	Strasbourg	Björn von Sydow	Försvarsminister	Utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik – Återrapportering till utskottet
19 juni	Bryssel	Thomas Bodström	Justitieminister	Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor – Återrapportering från Rådet för rättsliga och inrikes frågor
19 juni	Bryssel	Maj-Inger Klingvall	Bistånds- och migrationsminister	Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor – Återrapportering från Rådet för rättsliga och inrikes frågor
19 juni	Bryssel	Bosse Ringholm	Finansminister	Utskottet för ekonomi och valutafrågor – Återrapportering till utskottet
19 juni	Bryssel	Lars Rekke	Statssekreterare, Näringsdepartementet	Utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi – Återrapportering till utskottet
20 juni	Bryssel	Leif Pagrotsky	Handelsminister	Utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden – Återrapportering till utskottet
20 juni	Bryssel	Leif Pagrotsky	Handelsminister	Utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi – Återrapportering till utskottet
20 juni	Bryssel	Mona Sahlin	Statsråd i Näringsdepartementet	Utskottet för sysselsättning och socialfrågor och Utskottet för ekonomi och valutafrågor – Återrapportering till utskottet
20 juni	Bryssel	Ingela Thalén	Socialförsäkringsminister	Utskottet för sysselsättning och socialfrågor och Utskottet för ekonomi och valutafrågor – Återrapportering till utskottet
20 juni	Bryssel	Margareta Winberg	Jordbruksminister och jämförhetsminister	Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling – Diskussion om frågor rörande jordbruk – Offentlig utfrågning om Kvalitetsproduktion: Den nya utmaningen för CAP

20 juni	Bryssel	Margareta Winberg	Jordbruksminister och jämställdhetsminister	Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhetsfrågor – Återrapportering till utskottet
21 juni	Bryssel	Sven-Eric Söder	Statssekreterare, UD	Utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden – Möte med ordförande för motsvarande utskott i kandidatländerna. Diskussion om utvidgningens utmaningar för rättsliga frågor och den inre marknaden
26 juni	Bryssel	Marita Ulvskog	Kulturminister	Utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning och media och idrott – Återrapportering till utskottet
9 juli	Bryssel	Margareta Winberg	Jordbruksminister och jämställdhetsminister	Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling – Diskussion om frågor rörande jordbruk – Återrapportering till utskottet
11 juli	Bryssel	Gun-Britt Andersson	Statssekreterare, UD	Utskottet för utveckling och samarbete – Rapportering om utskott

Bilaga 3 Officiellt kalendarium över möten i Sverige under ordförandeskapet i EU första halvåret 2001

Kommissionens besök	2001-01-09	2001-01-09	Stockholm	Statsrådsberedningen
Utrikespolitiska kommittén	2001-01-11	2001-01-12	Nacka	Utrikesdepartementet
Rådsarbetsgruppen för transporter	2001-01-17	2001-01-19	Tällberg	Näringsdepartementet
Jämställdhets- och socialförsäkringsministrarnas informella ministermöte	2001-01-21	2001-01-23	Norrköping	Näringsdepartementet/ Socialdepartementet
Work Life 2000	2001-01-22	2001-01-24	Malmö	Näringsdepartementet
Generaldirektörer/chefer för veterinärmyndigheterna	2001-01-23	2001-01-26	Kiruna	Jordbruksdepartementet
Rådsarbetsgruppen för kulturfrågor	2001-01-30	2001-02-01	Jokkmokk	Kulturdepartementet
Workshop om klimatförändringar	2001-02-05	2001-02-07	Norrköping	Miljödepartementet
Informellt ministermöte för rättsliga och inrikes frågor	2001-02-08	2001-02-09	Stockholm	Justitiedepartementet/ Utrikesdepartementet
Möte om barn och unga i det nya medielandskapet	2001-02-12	2001-02-13	Stockholm	Kulturdepartementet
Telekommunikations- och arbetsmarknadsministrarnas informella ministermöte	2001-02-15	2001-02-17	Luleå	Näringsdepartementet
WHO:s europeiska ministerkonferens om unga och alkohol	2001-02-19	2001-02-21	Stockholm	Socialdepartementet
Öppningskonferens för Europeiska språkåret 2001	2001-02-19	2001-02-20	Lund	Utbildningsdepartementet
Mot en kunskapsbaserad strategi för att förebygga brott - seminarieuppföljning av Tammerforsmötet	2001-02-21	2001-02-23	Sundsvall	Justitiedepartementet
Utbildnings- och forskningsministrarnas informella ministermöte	2001-03-01	2001-03-03	Uppsala	Utbildningsdepartementet
Seminarium om barnrättsperspektivet i flykting- och biståndspolitiken: Barn i krig och på flykt	2001-03-01	2001-03-02	Norrköping	Utrikesdepartementet
Budgettrilog	2001-03-05	2001-03-06	Stockholm	Finansdepartementet
Tvärvetenskaplig konferens om livsmedelskedjan	2001-03-14	2001-03-16	Uppsala	Jordbruksdepartementet
Möte med chefstjänstemän inom hälso- och sjukvården	2001-03-15	2001-03-16	Stockholm	Socialdepartementet
Möte om ungdomars situation	2001-03-16	2001-03-18	Umeå	Justitiedepartementet
Möte om män och jämställdhet	2001-03-16	2001-03-16	Örebro	Näringsdepartementet
Småföretagskonferens	2001-03-19	2001-03-20	Växjö	Näringsdepartementet
Extra möte med Europeiska rådet	2001-03-23	2001-03-24	Stockholm	Statsrådsberedningen
Miljöministrarnas informella ministermöte	2001-03-30	2001-04-01	Kiruna	Miljödepartementet
Villkor för konstnärligt skapande i Europa	2001-03-30	2001-04-01	Visby	Kulturdepartementet
Möte om den kommunala och regionala nivåns roll i förmedlemsskaparbetet	2001-04-02	2001-04-03	Ronneby	Justitiedepartementet/ Utrikesdepartementet
Seminarium om konfliktförebyggande i EU	2001-04-02	2001-04-03	Simrishamn	Utrikesdepartementet

Möte om kvalitet i utbildningssystemet	2001-04-02	2001-04-04	Karlstad	Utbildningsdepartementet
Högnivågruppen om hälsofrågor	2001-04-03	2001-04-04	Eskilstuna	Socialdepartementet
Seminarium om kemikalier i varor och deras effekter på hälsa och miljö	2001-04-05	2001-04-06	Falkenberg	Miljödepartementet
Utbildningschefer för internutbildning i statsförvaltningen i EU-länderna	2001-04-05	2001-04-06	Stockholm	Regeringskansliets Förvaltningsavdelning
Jordbruksministrarnas informella ministermöte	2001-04-08	2001-04-10	Östersund	Jordbruksdepartementet
Särskilda jordbrukskommittén	2001-04-08	2001-04-10	Östersund	Jordbruksdepartementet
Konferens om samverkan mellan akademi och näringsliv	2001-04-17	2001-04-18	Karlskrona	Utbildningsdepartementet
Seminarium om europeisk krishantering	2001-04-18	2001-04-19	Ystad	Försvarsdepartementet/ Utrikesdepartementet
Högnivåmöte för idrottsansvariga direktörer samt utvidgat expertmöte om dopningsansvaret	2001-04-18	2001-04-20	Solna	Kulturdepartementet
Finansministrarnas informella ministermöte	2001-04-20	2001-04-22	Malmö	Finansdepartementet
Möte med generaldirektörer inom yrkesutbildning	2001-04-21	2001-04-24	Växjö	Utbildningsdepartementet
Konferens om varumärkesförfalskning och piratkopiering	2001-04-23	2001-04-24	Stockholm	Justitiedepartementet/ Utrikesdepartementet
Handelskommittén (133-kommittén-titulär)	2001-04-25	2001-04-25	Visby	Utrikesdepartementet
Möte med ASEM-ländernas polchefer	2001-04-25	2001-04-27	Nacka	Utrikesdepartementet
Expertmöte om ett tillgängligt Europa för medborgare med funktionshinder	2001-04-25	2001-04-26	Linköping	Socialdepartementet
Arbetsmarknadspolitiska EU-korrespondenter (MISEP)	2001-04-25	2001-04-27	Lidingö	Näringsdepartementet
Inre marknads- och konsumentministrarnas informella ministermöte om konsumentfrågor	2001-04-26	2001-04-28	Lund	Utrikesdepartementet Justitiedepartementet
Budgetkommittén	2001-05-02	2001-05-04	Stockholm	Finansdepartementet
Artikel 36-kommittén	2001-05-03	2001-05-04	Visby	Justitiedepartementet
Utrikesministrarnas informella ministermöte	2001-05-05	2001-05-06	Nyköping	Utrikesdepartementet
Möte med arbetsgruppen för generaldirektörer inom högre utbildning	2001-05-06	2001-05-08	Halmstad	Utbildningsdepartementet
Strategiska kommittén för invandring, gränser och asyl	2001-05-07	2001-05-08	Visby	Utrikesdepartementet
Utbildningskommittén	2001-05-07	2001-05-08	Mariefred	Utbildningsdepartementet
Konferens om miljöforskningens betydelse för miljöpolitiken	2001-05-09	2001-05-11	Stockholm	Miljödepartementet
"Urban Futures" - Möte om storstad och integration	2001-05-10	2001-05-12	Södertälje	Näringsdepartementet
Generaldirektörerna för fiskerifrågor	2001-05-14	2001-05-16	Lidköping	Jordbruksdepartementet
Handelskommittén för textilfrågor (133-kommittén-textil)	2001-05-16	2001-05-18	Borås	Utrikesdepartementet
Coreper I – Medlemsstaternas biträdande ständiga representanter vid EU	2001-05-16	2001-05-20	Mälardalen/ Stockholm	Utrikesdepartementet
Rådsarbetsgruppen för forskning och atomgruppen	2001-05-16	2001-05-18	Västerås	Utbildningsdepartementet

Expertmöte om jämställdhet	2001-05-16	2001-05-16	Sigtuna	Näringsdepartementet
Informellt möte mellan höga verkschefer ansvariga för förvaltningspolitiska frågor	2001-05-17	2001-05-18	Uppsala	Justitiedepartementet
Möte om informationssystem för socialförsäkringar - MISSOC	2001-05-17	2001-05-20	Kalmar	Socialdepartementet
Kulturministrarnas informella ministermöte	2001-05-20	2001-05-22	Falun/ Tällberg	Kulturdepartementet
Yrkesinspektörskommitténs möte	2001-05-21	2001-05-23	Solna	Näringsdepartementet
Rådsarbetsgruppen för Tullunionen (Tullagstiftning och policy)	2001-05-22	2001-05-23	Luleå	Finansdepartementet/ Utrikesdepartementet
Ungdomskonferens om hållbar utveckling med NGOs	2001-05-23	2001-05-27	Borgholm	Miljödepartementet
Rådgivande kommittén till kommissionen och rådet i forskning och teknikfrågor (CREST)	2001-05-30	2001-06-02	Visby	Utbildningsdepartementet
Jordbruksdirektörskonferensen	2001-05-30	2001-06-01	Jönköping	Jordbruksdepartementet
Sysselsättningskommitténs möte	2001-05-30	2001-06-01	Helsingborg	Näringsdepartementet
Högnivåkonferens/möte på tjänstemannanivå - Ny teknik för en säker och miljöanpassad vägtrafik	2001-06-06	2001-06-07	Trollhättan	Näringsdepartementet
Rådsarbetsgruppen för kol och stål	2001-06-06	2001-06-08	Oxelösund	Näringsdepartementet
Möte med arbetsmarknadsmyndigheter	2001-06-07	2001-06-08	Bro	Näringsdepartementet
EG-rättslig konferens	2001-06-10	2001-06-12	Stockholm	Justitiedepartementet
Konferens om bioteknikens och biomedicinens etiska aspekter	2001-06-11	2001-06-12	Umeå	Utbildningsdepartementet
EU-USA	2001-06-14	2001-06-14	Göteborg	Statsrådsberedningen
Europeiska rådets möte	2001-06-15	2001-06-16	Göteborg	Statsrådsberedningen
Möte med nätverket för införande och genomdrivande av EUs gemensamma miljölagstiftning (IMPEL)	2001-06-18	2001-06-20	Falun	Miljödepartementet
Informell konsultation på hög tjänstemannanivå om globalisering och utvecklingssamarbete	2001-06-20	2001-06-21	Kramfors	Utrikesdepartementet
EU-Kanada	2001-06-21	2001-06-21	Stockholm	Statsrådsberedningen
Coreper II - Medlemsstaternas ständiga representanter vid EU	2001-06-28	2001-06-30	Stockholm	Utrikesdepartementet

Utrikesdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 28 februari 2001

Närvarande: statsrådet Thalén, ordförande, och statsråden Winberg, Lindh, Östros, Messing, Engqvist, Lövdén, Ringholm, Bodström, Karlsson, Sommestad

Föredragande: statsrådet Lindh

Regeringen beslutar skrivelse 2001/2002:105 Redogörelse för det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens ministerråd första halvåret 2001.